**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**
**EKONOMICKÁ FAKULTA**

Katedra regionálního managementu a práva

# Bakalářská práce

## Dopady pandemie Covid-19 na rozpočty municipalit v ČR

Autor práce: Karolína Novotná

Vedoucí práce: doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.

České Budějovice

2022

# JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2020/2021

# ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

| | |
|---|---|
| Jméno a příjmení: | **Karolína OLŠAVSKÁ** |
| Osobní číslo: | **E19310** |
| Studijní program: | **B0413P050011 Management regionálního rozvoje** |
| Studijní obor: | |
| Téma práce: | **Dopady pandemie Covid-19 na rozpočty municipalit v ČR** |
| Zadávající katedra: | **Katedra účetnictví a financí** |

## Zásady pro vypracování

Cíl práce:
Kvantifikovat rozpočtové dopady pandemie Covid-19 na rozpočty obcí v ČR.

Rámcová osnova:
1. Úvod.
2. Přehled literatury:
Rozpočty obcí v ČR, příjmy, výdaje, saldo, vlivy, které na ně působí.
Ekonomický vývoj a rozpočtová politika vlády v době pandemie Covid-19 v ČR.
3. Analýza hospodaření obcí v ČR. Kvantifikace rozpočtového dopadu pandemie s identifikací jejich příčin.
4. Diskuse výsledků.
5. Závěry.

Použitá data: Databáze Monitor Ministerstva financí ČR.

| | |
|---|---|
| Rozsah pracovní zprávy: | **40-50 stran** |
| Rozsah grafických prací: | **dle potřeby** |
| Forma zpracování bakalářské práce: | **tištěná** |

Seznam doporučené literatury:

JÍLEK, M. (2008), *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer.
PEKOVÁ, J. (2011), *Finance územní samosprávy. Teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer
PROVAZNÍKOVÁ, R. (2015), *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. 3. vyd., Praha: Grada Publishing.
Separátní výtisky článků: časopis Obec a Finance, vydavatelství Triada.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2022**

L.S.

**doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová**
děkanka

**doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.**
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 10. února 2021

**Prohlášení**

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalovaní plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 13.4.2022

...…….

Karolína Novotná

**Abstrakt**

Bakalářská práce je zaměřena na municipální rozpočty obcí v České republice v době pandemie, kterou způsobila nemoc Covid-19. Tato pandemie vyvrcholila v roce 2020 a její důsledky přetrvávají do dalších let.

Bakalářská práce je složena z části teoretické a praktické. Část teoretická obsahuje témata, která jsou především věnována rozpočtům obcí, výdajům, příjmům a příčinám, jež způsobují jejich kolísání. V neposlední řadě je zde zmíněn ekonomický vývoj a rozpočtová politika vlády ČR v době pandemie Covidu-19. Praktická část se zabývá analýzou hospodaření obcí v České republice a kvantifikací rozpočtového dopadu pandemie s identifikací jejich příčin. Český Krumlov byl vybrán jako příkladná obec v hospodaření v době pandemické krize.

**Klíčová slova:** Covid-19, finance, rozpočty, obce, municipální rozpočty, pandemie

**Abstract**

This bachelor thesis focuses on municipal budgets of municipalities in the Czech Republic during the COVID-19 pandemic. This pandemic culminated in 2020 but it has led to consequences that remain significant in the coming years.

The bachelor thesis consists of a theoretical and a practical part. The theoretical part includes topics that inquire into the budgets of municipalities, their expenses, incomes, and the causes of financial fluctuation. Further, it examines the economic development and the government budget policy of the Czech Republic during the COVID-19 pandemic. The practical part deals with the analysis of financial management of municipalities in the Czech Republic and the quantification of the impacts of the COVID-19 pandemic on their budgets. It also pursues to identify the causes behind that. The municipality Český Krumlov was chosen as an exemplary model of the financial management during the pandemic crisis.

**Keywords:** Covid-19, public finance, budgets, municipality, municipal budgets, pandemic

**Poděkování**

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce doc. Ing. Milanu Jílkovi, Ph.D. za ochotu, cenné rady a odborné vedení mé bakalářské práce v průběhu celého zpracování. Dále bych ráda poděkovala své rodině, která mě během celého studia podporovala a byla mi oporou.

# Obsah

**1 ÚVOD ..... 9**

**2 PŘEHLED LITERATURY ..... 10**

2.1 Územní samosprávní celek ..... 10

2.2 Obec ..... 10

2.2.1 Působnost obcí ..... 10

2.2.2 Orgány obce ..... 12

2.3 Charakteristika rozpočtu obcí ..... 15

2.4 Struktura obecních rozpočtů ..... 15

2.5 Rozpočtová skladba ..... 16

2.6 Rozpočtová pravidla ..... 17

2.7 Rozpočtový výhled ..... 17

2.8 Rozpočtový proces ..... 17

2.9 Příjmy rozpočtu ..... 18

2.10 Výdaje rozpočtu ..... 21

2.11 Dopady epidemiologické situace na hospodaření obcí ..... 22

**3 CÍL PRÁCE ..... 24**

**4 METODIKA PRÁCE ..... 25**

4.1 Metody a sběr dat ..... 25

4.2 Analýza rozpočtu obcí v letech 2019-2020 ..... 25

4.3 Charakteristika vybraného města ..... 25

4.4 Charakteristika hospodaření města Český Krumlov v letech 2019-2020 ..... 26

4.5 Řízený rozhovor s vedoucím odboru financí ..... 26

4.6 Mapové výstupy ..... 26

**5 VÝSLEDKY ..... 27**

5.1 Hospodaření obcí v roce 2019 ..... 27

5.1.1 Analýza příjmové strany rozpočtů obcí v roce 2019 ..... 27

5.1.2 Analýza výdajové strany rozpočtu v roce 2019 ..... 30
5.1.3 Saldo hospodaření obcí v roce 2019..... 31
5.2 Hospodaření obcí v roce 2020..... 31
5.2.1 Analýza příjmové strany rozpočtu v roce 2020..... 32
5.2.2 Analýza výdajové strany rozpočtu v roce 2020 ..... 36
5.2.3 Saldo hospodaření v roce 2020..... 36
5.3 Hospodaření v roce 2019 v komparaci s rokem 2020..... 37
5.3.1 Srovnání příjmové analýzy v roce 2019 a 2020 ..... 38
5.3.2 Srovnání výdajové analýza v roce 2019 a 2020 ..... 40
5.4 Město Český Krumlov ..... 41
5.4.1 Analýza příjmové strany rozpočtu v Českém Krumlově v roce 2019-2020 45
5.4.2 Analýza výdajové strany rozpočtu v Českém Krumlově v roce 2019-2020 46
5.4.3 Saldo příjmů a výdajů v Českém Krumlově v letech 2019-2020..... 46
5.5 Řízený rozhovor..... 47
**6 DISKUSE ..... 49**
**7 ZÁVĚR..... 51**
**I. SUMMARY…….52**
**II. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ……...……..53**
**III. SEZNAM TABULEK……..…….…….....57**

# 1 ÚVOD

Koronavirus se stal v roce 2019 stereotypním tématem všech médií po světě. Tato pandemie postihla nejen lidské zdraví, ale i ekonomické dění. Česká republika se potýkala s nemocí Covidu-19 od roku 2020, kdy byl oznámen první případ ohrožení lidského zdraví. Od tohoto roku začala Vláda ČR vydávat opatření k zamezení šíření Covidu-19, která se týkala obyvatel, podniků, ale i obcí a krajů.

Ačkoliv stát zamezoval šíření vysoce nakažlivé nemoci, tak právě existence těchto vládních opatření bránila ekonomickému růstu. Tato situace nepřispěla nijak pozitivně ani územně samosprávným celkům, především tedy obcím. Dopady Covidu-19 na municipální rozpočty obcí na našem území nebyly nijak příznivé. Obce musely přizpůsobit své příjmové a výdajové strany tak, aby dosahovaly, co nejmenšího schodku. Příznivým opatřením, kterým Vláda ČR obohatila obecní rozpočet, byl kompenzační bonus, jenž měl vyrovnat propad sdílených daňových příjmů.

Cílem této bakalářské práce kvantifikovat rozpočtové dopady pandemie Covid-19 na rozpočty obcí v České republice. Snahou je popsat situaci, ve které se obce nacházely v roce 2020 v komparaci s rokem 2019, analyzovat výdajovou a příjmovou stranu rozpočtu v tomto období dvou let a vysvětlit propad daňových příjmů v roce 2020. Analýza je založena na datech z rozpočtů obcí z informačního systému Monitor Ministerstva financí České republiky.

Pro detailní rozbor hospodaření obce byl vybrán Český Krumlov, u něhož jsou stručně charakterizovány obyvatelstvo, pamětihodnosti a ekonomika. Důraz je kladen na analýzu výdajové a příjmové strany rozpočtu z období let 2019-2020. Tato kapitola je doplněna řízeným rozhovorem s úředníkem finančního odboru v Českém Krumlově, jenž se skládá ze 7 otázek týkajících se hospodaření při pandemické krizi.

# 2 PŘEHLED LITERATURY

## 2.1 Územní samosprávní celek

Vojtíšková (2018) ve své knize uvádí, že územní samospráva je prostorově vymezený funkční celek společenství občanů, který má právo v rozsahu své působnosti samostatně rozhodovat o svých záležitostech. V České republice rozlišujeme v současné době základní a vyšší stupeň územních samosprávních celků. Do základních územních samosprávních celků patří obce, naopak do vyšších územních samosprávních celků náleží kraje. Samosprávné územní celky vykonávají vlastní samosprávu, ale také i státem přenesené pravomoci prostřednictvím vlastních orgánů, které jsou vytvářeny.

## 2.2 Obec

Obec je v současnosti definována dle zákona č. 128/2000 Sb., *o obcích* jako základní územní samosprávní společenství občanů tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Zákon 128/2000 Sb., dále uvádí, že obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích vlastním jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Provazníková (2015) dodává, že veřejnoprávní korporace, potažmo obce, hospodaří s vlastním majetkem a finančními prostředky.

Zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích* dělí obce na:

- obce,
- městyse,
- města,
- statutární města.

Hlavní město Praha je upravena dle zákona č. 131/2000 Sb., *o hlavním městě Praha*.

### 2.2.1 Působnost obcí

Zákon 128/2000 Sb., *o obcích* rozlišuje obce dle působností na obce se samostatnou a přenesenou působností. Samostatná působnost obce umožňuje obci rozhodovat v rámci zákona o svých záležitostech samostatně. Provazníková (2015) ve své knize uvádí, že obce vytvářejí podmínky pro rozvoj sociální péče a podmínky pro uspokojování potřeb svých občanů zejména v oblasti bydlení, ochrany zdraví, dopravy, výchovy a vzdělání a celkového kulturního rozvoje obce.

Dle zákona o obcích náleží do samostatné působnosti obce:

- peněžní fondy obce,
- rozpočet a závěrečný účet obce,
- hospodaření obce,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce,
- místní referendum,
- obecní policie,
- program rozvoje územního obvodu obce,
- územní plán obce a regulační plán a vyhlašování jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou,
- spolupráce s jinými obcemi

Obce s přenesenou působností vykonávají činnosti, které na ně převedl stát, a jsou tedy prováděny jménem státu nikoli obce. Podle svěřeného rozsahu výkonu státní správy se obce člení na obce se základní přenesenou působností, obce s rozšířenou přenesenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem (Zákon č. 128/2000 Sb.).

V rámci přenesené působnosti jsou vykonávány zejména tyto činnosti:

- rozhodování o místních a účelových komunikacích,
- projednávání přestupků,
- jsou vodoprávním úřadem a spravují drobné toky,
- jsou povodňovým orgánem,
- jsou orgánem ochrany přírody a ochrany ovzduší atd.

Obce s pověřeným obecním úřadem jsou oprávněny při výkonu státní správy rozhodovat v prvním stupni správního řízení, dále rozhodovat o poskytování peněžité a věcné dávky ne půjčky, jsou orgánem ochrany přírody a krajiny, orgánem ochrany zemědělského půdního fondu (Provazníková, 2015).

Podle Provazníkové (2015) mají obce s rozšířenou působností z pohledu přenesené působnosti zejména tyto kompetence:

- evidence obyvatel, vedení registru obyvatel,
- vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů,
- vydávání řidičských průkazů,
- ochrana životního prostředí,

- doprava a silniční hospodářství pro silnice II. a III. třídy,
- dávky a sociální služby,
- vykonávání státní správy lesů,
- živnostenský úřad

### 2.2.2 Orgány obce

Organizační struktura se ve všech obcích liší, a to kvůli daným kritériím jako je například velikost obce či působnost obce. Organizace obecního úřadu je stanovena organizačním řádem daného obecního úřadu. Velikost jednotlivých organizačních orgánů je poté dána rozsahem zahrnutých činností, pro jaké území nebo pro kolik obyvatel je daná činnost vykonávána (Kadeřábková a Peková, 2012).

Mezi orgány obce patří starosta, zastupitelstvo, rada obce, obecní úřad, výbory, komise a Obecní/ Městská policie. Každou obec navenek reprezentuje starosta, který je v čele obecního úřadu (Peková, 2011).

**Zastupitelstvo**

Zastupitelstvem se rozumí kolektivní volený orgán, který plní funkci zastupitelstva města, v městské části města zastupitelstvo městské části a hlavním městě Praze zastupitelstvo hlavního města Prahy (Peková, 2011). Počet členů v zastupitelstvu se odvíjí podle počtu obyvatel a velikostí dané obce. Zákon stanovuje následující kritéria pro členitost zastupitelstva:

- do 500 obyvatel – 5 až 8 členů.
- nad 500 do 3 000 obyvatel – 7 až 15 členů,
- nad 3 000 do 10 000 obyvatel – 11 až 25 členů,
- nad 10 000 do 50 000 obyvatel – 15 až 35 členů,
- nad 50 000 do 150 000 obyvatel – 25 až 45 členů,
- nad 150 000 obyvatel – 35 až 55 členů (zákon č. 128/2000 Sb.)

Zastupitelstva rozhodují pomocí usnesení, kde se uplatňuje princip nadpoloviční většiny a jsou také příjemci obecně závazných vyhlášek. Zastupitelstva rozhodují ve věcech, jež spadají do samostatné působnosti obce. Pokud se jedná o věc, která se zahrnuje do přenesené působnosti, rozhoduje potom jen tehdy, kdy tak stanoví zvláštní zákon (Císařová a Pavel, 2008). Zastupitelstvo obce může tedy rozhodovat ve veškerých samosprávných záležitostech, vyjma těch, které spadají do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje. (Peková, 2011) Jednání zastupitelstva jsou vždy veřejná.

Pravomoci zastupitelstva zahrnují :

- volba členů rady obce, starosty, místostarosty,
- schvalování rozpočtu obce a závěrečný účet,
- založení a zánik neziskových organizací,
- poskytování dotací,
- založení či zrušení právnických osob,
- přijetí dluhu, úvěru
- nabytí a převody nemovitostí v majetku obce atd. (Peková, 2011)

**Rada obce**

Výkonným orgánem obce je rada obce, která podléhá zastupitelstvu obce. Jednání rady obce jsou narozdíl od jednání zastupitelstva neveřejná. Platí zde také princip nadpoloviční většiny všech jejích členů pro schválení usnesení (Sedmihradská, 2015).

Složení rady obce je vždy liché a nesmí přesáhnout jednu třetinu velikosti zastupitelstva. Počet členů v radě je dán od 5 do 11 členů. Pokud má obec pouze 15 členů v zastupitelstvu, rada se tak v tomto případě nevolí. V čele rady obce je vždy starosta, který má své zástupce – místostarosty a ostatní členy rady. Ve městech se poté jmenuje primátor (starosta) a náměstci primátora (starosty) a další členové.

Některé pravomoci, které má rada obce:

- dohled nad plněním usnesení zastupitelstva obce,
- zabezpečuje hospodaření obce,
- schvaluje organizační řád obecního úřadu,
- zřizuje či ruší své komise,
- příprava materiálu na jednání zastupitelstva obce,
- rozhodování o uzavírání smluv,
- zřizování potřebných výkonných orgánů obecního úřadu (Sedmihradská, 2015).

**Starosta**

Peková (2011) ve své knize uvádí, že starosta zastupuje svoji obec navenek a je tzv. představitelem dané obce. Jeho odpovědnost spadá pod zastupitelstvo obce. Plní funkci starosty do té doby, dokud se nezvolí jiný. Pokud v obci není zřízený tajemník, tak plní starosta i jeho funkce, a to je: řízení a kontrolu zaměstnanců obecního úřadu. Starosta obce má na starost zejména:

- svolávání zastupitelstva obce,
- přípravu, svolávání a řízení schůze rady obce,
- jmenování a odvolání tajemníka,
- informovanost veřejnosti o činnosti obce,
- funkce tajemníka,
- audit hospodaření obce. (Peková, 2011)

**Obecní úřad**

Obecní úřad se skládá ze starosty, místostarostů, tajemníka a dalších zaměstnanců obecního úřadu. Má na starost výkon administrativně organizačních činností, které souvisejí se samosprávnou a přenesenou působností obce. Větší rozsah přenesené působnosti poté zařizuje pověřený obecní úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností. Obecní úřad řídí starosta, kterému pomáhají jeho zástupci, resp. místostarostové a tajemník (Provazníková, 2015).

Obecní úřad:

- vykonává přenesenou působnost podle zákona,
- plní úkoly zastupitelstva obce a rady obce,
- pomáhá výborům a komisím (Provazníková, 2015).

**Poradní a kontrolní orgány obce**

Mezi poradní a kontrolní orgány se řadí:

- výbory,
- osadní výbory,
- komise.

Výbory reprezentují iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce určuje počet výborů, vždy musí být zřízen finanční výbor a kontrolní výbor. Finanční výbor kontroluje hospodaření obce, tedy hospodaření s majetkem, hospodaření s finančními prostředky a dále plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor má pak na starost kontrolu plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce. Výbor pro národnostní menšiny se zřizuje pouze tehdy, pokud v obci žije více jak 10 % občanů jiné národnosti. (Peková, 2011)

Komise jsou poradním orgánem rady obce. Mohou předkládat návrhy a náměty, dodává (Peková, 2011).

## 2.3 Charakteristika rozpočtu obcí

S hospodářskou činností se potýká každá obec, jelikož každá obec má svůj majetek a finanční prostředky, se kterými hospodaří. Rozpočtem obce rozumíme decentralizovaný peněžní fond, základní finanční plán nebo také nástroj municipální politiky obce. Odpovědná obec vykonává v rámci svého rozpočtu úkoly, které by měla plnit a uspokojit své občany příslušnými statky a službami podle jejich preferencí.

Rozpočet obce patří mezi veřejné záležitosti, a proto musí být dodržována zásada publicity, tudíž jsou dokumenty ohledně rozpočtu projednávány veřejně na schůzích zastupitelstva a jsou vyvěšeny na úřední desce příslušné obce nebo na webových stránkách (Žehrová a Pfeiferová, 2010)

Další zásady, které se musí dodržovat v rámci rozpočtu, se nazývají rozpočtové. To znamená, že každý sestavený rozpočtu musí splňovat:

- každoroční sestavování rozpočtu,
- schvalování územního rozpočtu,
- reálnost a pravdivost,
- úplnost a jednotnost,
- hospodárnost, efektivnost,
- účetní audit a přezkum hospodaření,
- zásadu publicity. (Peková, 2004)

## 2.4 Struktura obecních rozpočtů

Rozpočtová skladba rozlišuje příjmy a výdaje na běžné a kapitálové. Běžný rozpočet zahrnuje bilanci běžných příjmů a výdajů, které se většinou pravidelně opakují. Mezi kapitálový rozpočet se poté řadí dlouhodobé financování investic, které mají splatnost delší než 1 rok.

Pokud je běžný rozpočet dlužen, je poté hrazen z kapitálového rozpočtu, a to například emisemi komunálních obligací nebo úvěrem. Dlouhodobý dluh běžného účtu může ohrozit obecní rozpočty, tj. hospodaření územního samosprávného celku. Příznivá situace pro obce je ta, kdy jsou běžné příjmy vyšší jak běžné výdaje. (Provazníková, 2015)

**Běžný rozpočet**

Běžný neboli také provozní účet představuje bilanci mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji. Tyto příjmy, či výdaje se každoročně opakují a jsou vázané k danému rozpočtovému roku. Běžný rozpočet může být sestavený jako vyrovnaný rozpočet,

deficitní rozpočet či přebytkový rozpočet. Pokud je běžný rozpočet sestaven jako vyrovnaný, dokáží běžné příjmy krýt běžné výdaje. Plánovaný deficit již počítá s většími běžnými výdaji, než jsou běžné příjmy. (Červenka, 2009)

**Kapitálový rozpočet**

Kapitálový rozpočet slouží především k financování investic během rozpočtového roku. Tento rozpočet spíše shromažďuje zdroje k získávání dlouhodobých aktiv, a to z důvodu větších výdajů, které jsou potřeba. (Provazníková, 2015)

**Rozpočtové saldo**

Rozpočtové saldo (zkráceně RS) je ukazatel hodnotící rovnováhu hospodaření municipalit. Hodnota toho ukazatele může nabývat záporných, vyrovnaných a kladných hodnot.

V rozpočtovém saldu mohou nastat tři situace, a to:

- schodkové saldo: $RS < 0$
- přebytkové saldo: $RS > 0$
- vyrovnané saldo: $RS = 0$ (Sedmihradská, 2015).

V případě naskytnutí první situace, tedy kdy rozpočtové saldo dosahuje záporných hodnot, tak se hovoří o deficitním hospodaření, které obce mohou buďto řešit úvěrem, navýšením ovlivnitelných příjmů či z úspor minulých let.

Druhá možnost výsledného hospodaření je přebytek. Přebytek je pro územně samosprávné celky uspokojivý výsledek hospodaření a lze tvořit rezervy pro některé budoucí výpadky či poklesy příjmů.

Pokud rozpočtové saldo nabývá nulové hodnoty, tak lze o něm mluvit jako o vyrovnaném hospodaření (www.fsm-msk.cms.opf.slu.cz, 2022)

## 2.5 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba představuje tzv. třídící standard, jenž slouží k sledování příjmů, výdajů a salda hospodaření. Část rozpočtové skladby je také financování. Rozpočtová skladba se využívá hlavně u státního rozpočtu, státních fondů či například u územních orgánů, kdy se pozoruje plnění státního rozpočtu. Rozpočtová skladba je upravena dle vyhlášky Ministerstva financí České republiky č. 440/2006, Sb. *o rozpočtové skladbě*. Rozpočtovou skladbou se tedy rozumí třídění příjmů a výdajů. Toto třídění se uskutečňuje buďto jako třídění odvětvové či třídění druhové.

## 2.6 Rozpočtová pravidla

Rozpočet se od roku 2000 upravuje dle zákona č. 250/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech územních samosprávných celků*. Obsahem tohoto zákona jsou rozpočtová pravidla, která navazují na zákon pojednávající o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Upravují především hospodaření s finančními prostředky, tvorbu, obsah či funkci rozpočtů ÚSC, což jsou obce a kraje, ale také regionálních rad či svazku obcí. Další právní norma má vliv na velikost daňových příjmů. Tato právní norma je zákon o rozpočtovém určení výnosů daní ÚSC.

## 2.7 Rozpočtový výhled

Obce v České republice jsou povinny od roku 2000 sestavovat rozpočtový výhled, pokud obce takto nespraví, lze toto považovat za správní delikt a pokutovat tuto skutečnost. Rozpočtový výhled především slouží ke střednědobému finančnímu plánování. Každý ÚSC by měl sestavovat svůj rozpočtový výhled ve 4 hlavních ukazatelích, a to: celkové příjmy, celkové výdaje, pohledávky a závazky. Rozpočtový výhled přináší se sebou kvalitnější hospodaření a také odvrací hrozby předlužení. (Peterová, 2014).

## 2.8 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces slouží k souhrnu činností, které jsou nezbytné pro řízení hospodaření územně samosprávného celku v aktuálním roce. Rozpočet se sestavuje vždy na jeden kalendářní rok, ačkoliv rozpočtový proces zahrnuje do svého plánu i delší časové období 1,5 – 2 roky.

Sestavení rozpočtu a veškeré podklady, které jsou k tvorbě rozpočtu potřeba má na starost výkonný orgán obce, což představuje finanční výbor. Důležitou součástí rozpočtového procesu je rozpočtový výhled. Navržený rozpočet by měl vycházet z předchozích analýz hospodaření, které jsou staré dva roky.

Schvalování rozpočtu má v pravomoci zastupitelstvo obce, což je tedy volený orgán obce. Rozpočet bývá buď to vyrovnaný, přebytkový nebo deficitní. Pokud je v návrhu deficitní rozpočet, je třeba jej financovat z minulých let nebo mít již sjednanou půjčku či úvěr (Kaňa, 2007)

Rozpočet by měl být pravdivý, úplný a reálný. Během roku jsou povoleny rozpočtové přesuny prostředků, a to z důvodu nesrovnalostí během daného roku. Přehled o opravdovém plnění sestavuje výkonný orgán, jenž rovněž dělá i závěrečný účet (Provazníková, 2015).

## 2.9 Příjmy rozpočtu

Obecní rozpočet dělíme na běžnou a kapitálovou část, tudíž příjmovou část rozpočtu rozdělujeme taktéž na běžnou a kapitálovou. Další dělení příjmů je podle jejich plánovatelnosti, tudíž plánované či neplánované. Plánované příjmy jsou rozhodujícím prvkem ročního rozpočtu, ale i v rozpočtové prognóze. Neplánované příjmy jsou charakteristické jejich nahodilostí. Nelze se na tyto příjmy spoléhat. Jejich nepatřičným plusem je zlepšení hospodářské situace (Tomancová, 2009).

**Běžné příjmy**

Běžné příjmy jsou charakteristické jejich neustálým opakováním se. Jejich význam je hlavně k financování běžných a opakujících se potřeb. Mezi běžné výdaje patří neinvestiční transfery neboli dotace, které obec získává z vyšších úrovní např. kraje. Členíme je z různých hledisek například podle charakteru nebo původu.

Dělení dle charakteru:

- daňové příjmy – upraveny zákonem č. 243/2000 Sb. *o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům*
- nedaňové příjmy

Dělení dle původu:

- vlastní příjmy – místní daně, svěřené daně (výlučné daně), sdílené daně (podíl na státních daních), správní daně (správní poplatky), vlastní nedaňové příjmy (z pronájmu majetku nebo z podnikání) atd.
- nenávratné příjmy – dotace, příjmy od jiných subjektů
- návratné příjmy – tím se rozumí krátkodobé půjčky z jiného rozpočtu nebo bankovní úvěry
- příjmy z přerozdělovacích procesů (Červenka, 2009).

**Daňové příjmy**

Daňové příjmy jsou pro obce jedním z nejvýznamnějších zdrojů financí. V obecních rozpočtech představují přibližně polovinu celkových příjmů obce. Daňové určení se řídí dle zákona č. 243/2000 Sb., *o rozpočtovém určení daní*, jedná se o sdílené a svěřené daně. Tyto daně jsou vybírány státem, tedy centrální úrovní a následně jsou prostřednictvím daných koeficientů poslány obcím. Dané koeficienty znázorňuje obrázek 2.1, který obsahuje schémata rozdělení daní od roku 2019. Obce některé tyto daně mohou

ovlivňovat jen nepřímo, a to sdílené a svěřené daně. Svěřené daně jsou daně, jejichž celkový výnos je svěřen obcím. Druhou částí daňových příjmů tvoří výnosy ze správních poplatků, z nemovitých věcí či z místních poplatků. Tyto zmíněné daně může obec ovlivňovat. Velkým rozdílem mezi daňovými a nedaňovými příjmy je ovlivňování těchto dvou položek příjmové strany rozpočtu. Daňové příjmy mohou obce jen minimálně ovlivnit, kdežto u nedaňových příjmů má obec větší pravomoc (Radvan, 2011).

**Obrázek 2.1: Schéma rozdělení určení daní od roku 1.1.2019**

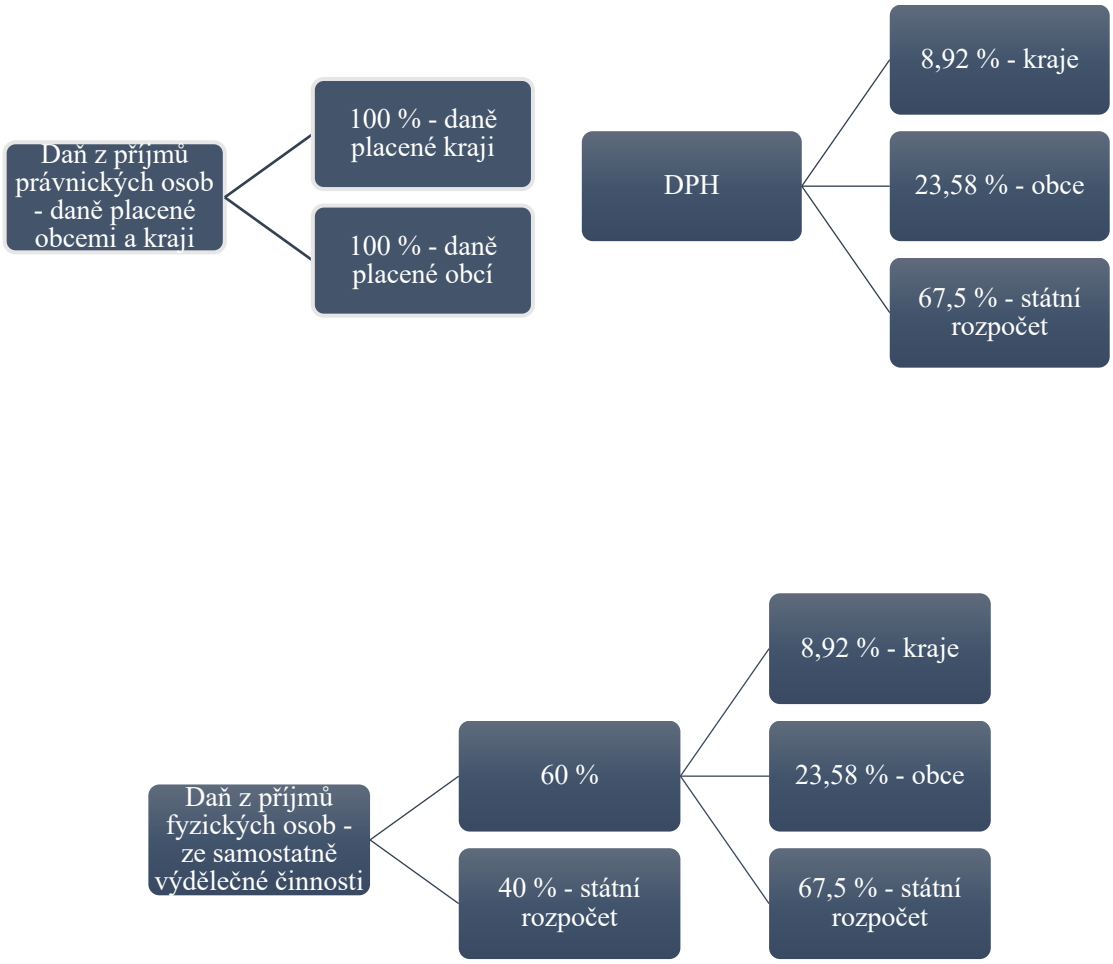

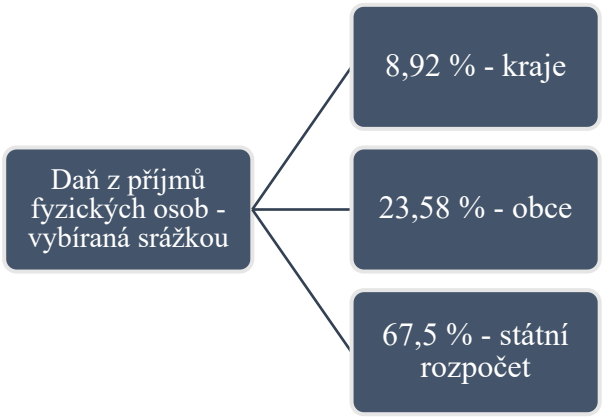


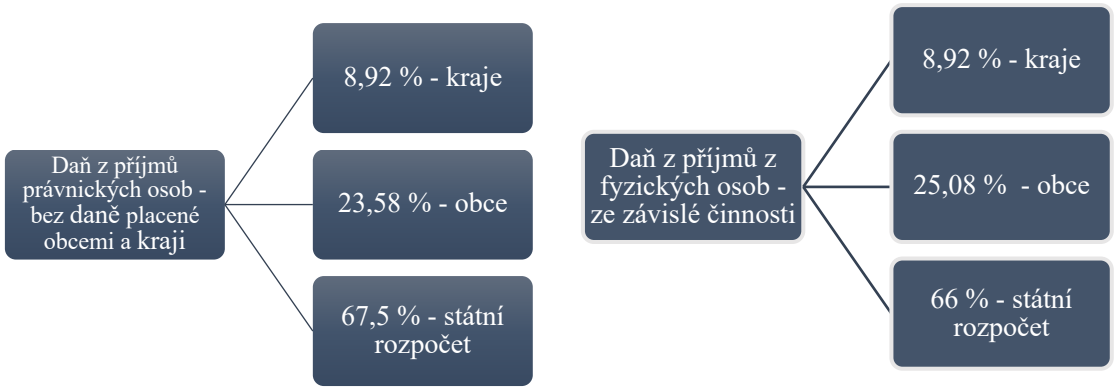


**Zdroj: www.dvs.cz, vlastní zpracování**

### Nedaňové příjmy

Do nedaňových příjmů se zahrnují příjmy z vlastní činnosti, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, přijaté splátky či sankční pokuty. U nedaňových příjmů může obec ovlivnit jejích výši. Nejčastějšími nedaňovými příjmy jsou příjmy z vlastní činnosti, kam se zahrnuje například příjmy z podílu na zisku podniků s majetkovým vkladem obce. (Peková, 2011)

### Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou na rozdíl od běžných příjmů většinou jednorázové, tedy se každoročně neopakují a využívají se především k financování dlouhodobých potřeb. Tato složka příjmové strany obecních rozpočtů tvoří tu nejmenší část. V kapitálových příjmech najdeme transfery, respektive investiční transfery. Tyto dotace jsou obcím poskytovány

vertikálním způsobem, což znamená z vyšších do nižších úrovní. (Hejduková, 2015) Kapitálové příjmy členíme na:

- vlastní příjmy – příjmy z prodeje majetku nebo cenných papírů
- příjmy z přerozdělovacích procesů (Lajtkepová, 2013).

## 2.10 Výdaje rozpočtu

Důsledkem decentralizace veřejného sektoru mají obce vyšší pravomoci, co se týče zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo. Decentralizace zabezpečování veřejných statků je proces, jenž je spojený s fiskální decentralizací a funkcemi redistribučními, alokačními a stabilizačními. Důvodem této decentralizace je zmenšení sociálních a ekonomických rozdílů v rozvoji obcí. Podíl výdajové části v rozpočtu je v každé obci jiné z důvodu odlišných pravomocí a jiného rozsahu pravomocí (Peková, 2004).

Výdaje se jako příjmy dělí na běžné a kapitálové výdaje. Z běžných výdajů se financují běžné a opakující se potřeby ve veřejném sektoru. Kapitálové se využívají k financování dlouhodobých a neopakujících se potřeb, jsou zpravidla jednorázového charakteru (Hamerníková a Maaytová, 2010).

Dále jsou výdaje členěny i jako plánované a neplánované výdaje. Plánované výdaje jsou ty výdaje, které se mohou dopředu naplánovat. Mezi tyto výdaje patří například financování škol, sociálních zařízení a platy zaměstnanců. Díky této vlastnosti lze změnit jejich objem a vytvořit úspory. Ovšem jen u některých výdajů je to možné, nesmí dojít k zanedbání některých služeb. Neplánované výdaje jsou tzv. nahodilé, jejich výskyt je v průběhu rozpočtového období a nelze s nimi nijak manipulovat jako s plánovanými výdaji. Jako neplánovaný výdaj lze uvést živelní pohromu nebo například pandemii. Kvůli neplánovým výdajům je dobré zřídit tzv. rozpočtové rezervy. (Peková, 2011)

Výdaje obcí členíme i podle funkcí veřejných financí, tedy na alokační, redistribuční a stabilizační výdaje.

Alokační výdaje reprezentují nákup služeb a zboží ze soukromého sektoru v případě zabezpečování lokálních veřejných statků obyvatelstva. Objem těchto výdajů závisí na rozsahu regionálního veřejného sektoru a na velikosti odpovědnosti, pravomoci dané obce. Mezi alokační výdaje se řadí například služby ve školství, zdravotnictví, sociální péči nebo sociálním bydlení (Peková, 2008).

Redistribuční výdaje jsou v obcích minimální. Jejich výskyt je v peněžních transferech obyvatelstvu, tzn. dávkách nebo sociální výpomoci. Větší míra tohoto rozdělování se nachází mezi vyššími územními samosprávnými celky a těmi nižšími, kdy z rozpočtu VÚSC jsou poskytovány dotace nižšímu územnímu samosprávnímu celku.

Stabilizační funkce je charakteristická zvyšováním pracovních příležitostí a zaměstnanosti. Důvodem je snížení sociálních dávek a transferů, ale také kriminality a drogové závislosti. (Peková, 2011)

### 2.11 Dopady epidemiologické situace na hospodaření obcí

Jedná se o onemocnění způsobené virem, který je označován jako „koronavirus způsobující závažný respirační syndrom“. První případy onemocnění byly oficiálně hlášeny dne 31.12.2019 z nejosídlenějšího města střední Číny z Wu-chanu. Místní tržiště se stalo počátečním ohniskem, ze kterého se virus SARS-CoV-2 rozšířil do celého světa. V České republice byl první případ onemocnění Covid-19 evidován 1. března 2020 (SZÚ, 2021)

Covid-19 otřásl s ekonomickým děním ve většině zemí. Zpomalil růst ekonomiky a zapříčinil pokles HDP. Odhady dopadu nemoci na ekonomické dění jsou těžké kvůli nepředvídatelnosti šíření a odeznění koronaviru. V důsledku vysoké nakažlivosti došlo k zavedení mnoha opatření, například k omezení provozu leteckých společností, stravovacích podniků, ubytování či došlo k uzavření části maloobchodů a veřejných (vnitřních) prostor, např. knihoven nebo školských zařízení SZÚ, 2021).

Deník veřejné správy (2021) uvádí, že epidemiologická situace neměla dobrý vliv ani na územně samosprávné celky, které se musely vypořádat s vládními opatřeními, jež se týkaly především daní z fyzických a právnických osob. Tzv. kompenzační bonus měl nahradit výpadek daňových příjmů v obcích, který byl zapříčiněn snížením sdílených daní. Tento pokles tkvěl ve finanční podpoře podnikatelům, která plynula právě ze sdílených daní, jež se rozdělují mezi státní rozpočet, kraje a obce. Obce díky kompenzačnímu bonusu dostaly do svých rozpočtů celkem 13,4 mld. Kč, které se přerozdělovaly pomocí krajů. Každá obec dostala na jednoho svého občana částku 1 250 Kč. Hodnota kompenzačního bonusu, tj. 13,4 mld. Kč, přesáhla skutečný daňový výpadek, který byl odhadován na 5,5 mld. Kč. Ministryně financí Alena Schillerová tento fakt komentovala jako tzv. dodatečný polštář, který mají obce využít k dalším investicím, jež ekonomika České republiky potřebovala. Kompenzační bonus je zprostředkován podle zákona č. 159/2020 Sb. *zákon o kompenzačním bonusu*.

Mimo kompenzační bonus došlo i k navýšení dotací, které stát poskytoval obcím. Tyto dotace byly zprostředkovány díky programům ministerstev. Ministerstvo financí zvýšilo hodnotu dotace na opravu škol z předešlých 300 mil. Kč na neuvěřitelných 3,4 mld. Kč. Dále Vláda ČR navýšila dotace pro vodohospodářské stavby o 2 mld. a také podpořila pomocí Ministerstva zemědělství vodní hospodářství částkou 2,6 mld. Kč. Došlo i na opravy obytných objektů a bytů, kde hodnota dotace byla ve výši 960 mil. Kč. Nezapomnělo se ani na podporu lázeňských oblastí a oblastí týkající se cestovního ruchu, těmto obcím se poskytla dotace ve výši 4,8 mld. Kč (Deník veřejné správy, 2021).

Obecním rozpočtům se při koronavirové krizi zvyšovaly i dlužné částky, ovšem tyto hodnoty byly ve srovnání s nárůstem peněžních prostředků na bankovních účtech obcí, nepatrné. Pozitivem roku 2020 se staly i kapitálové výdaje, které na rozdíl od předešlého roku 2019 nestagnovaly a opět se jejich hodnoty zvýšily jako to bylo v letech 2017-2018 (www.mfcr.cz, 2020).

# 3 CÍL PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce je analyzovat a kvantifikovat dopady pandemie Covidu-19 na municipální rozpočty obcí v České republice. V analýze rozpočtu obcí jsou zohledněna veškerá data souhrnně, tedy všechny obce na území České republiky dohromady. Ty jsou následně srovnány v období dvou let, tj. 2019–2020 a vyhodnoceny. Jako příklad hospodaření jednotlivé obce byl zvolen Český Krumlov, u kterého je detailněji znázorněné hospodaření ve zmíněném období.

Mezi dílčí cíle této práce patří podrobněji kvantifikovat rozpočtové dopady nemoci Covidu-19. Tedy zda byla příjmová část nižší v období pandemie a zda kompenzační bonus tento propad plně nahradil? Nebo také jestli měly obce v roce 2020 větší tendenci tvořit případné rezervy nebo spíše plnily již naplánované investice? Byly tyto dopady opravdu tak neúnosné nebo se obcím alespoň minimálně dařilo? Jak Český Krumlov hospodařil v průběhu tohoto období a jak se staví ke kompenzačnímu bonusu, který obcím udělila Vláda ČR?

1. Díky kompenzačnímu bonusu v roce 2020 obce dosáhly vyšších příjmů ve srovnání s rokem 2019.
2. V roce 2020 se v komparaci s předešlým rokem 2019 obce snížily kapitálové výdaje, a to z důvodu nejistoty budoucího ekonomického vývoje a tvoření rezerv.
3. Nemoc Covid-19 způsobila v roce 2020 větší propad výsledku rozpočtového hospodaření, než se očekávalo v predikcích na tento rok.

Ekonomický propad v roce 2020 způsobil snížení daňových příjmů obcí ve srovnání s rokem 2019. Hypotéza je založena na skutečnosti, že dominantním příjmem obcí jsou příjmy daňové, založené na principu sdílení daní, které obce nemohou nijak ovlivnit

U obcí převládá averze vůči riziku, které se obvykle projevuje škrty ve výdajích v situaci nejistého ekonomického vývoje. Tyto škrty se projevují zejména v kapitálových výdajích.

Rozpočty obcí nejsou vykonavateli stabilizační funkce veřejných financí. Tato funkce je vykonávána ústřední úrovní vlády na straně příjmů i výdajů státního rozpočtu, což v případě dopadu vnějšího ekonomického šoku na místní rozpočty vyžaduje realizovat transfery ze státního rozpočtu do rozpočtů obcí.

# 4 METODIKA PRÁCE

## 4.1 Metody a sběr dat

Pro vypracování této bakalářské práce byl použit kvantitativní výzkum, jehož účelem je zodpovězení veškerých hypotéz a dílčích cílů ve výše uvedených kapitolách, tedy kvantifikovat pomocí primárních dat dopady nemoci Covidu-19 na municipální rozpočty obcí v České republice a dále analyzovat výsledky těchto dat v období dvou let, a to od roku 2019-2020. Veškerá data směřují k závěrečným vyhodnocením hospodaření obcí v ČR, tedy k analýze příjmové strany rozpočtu, zejm. daňových příjmů, k analýze výdajové strany rozpočtu, hospodářské situace či odraz zrušení super hrubé mzdy.

Veškerá data, která jsou obsažena v bakalářské práci a z jejichž hodnot se vyhodnocují konečné výsledky, jsou čerpána z databáze Monitoru Ministerstva financí ČR nebo z internetových stran města Český Krumlov.

## 4.2 Analýza rozpočtu obcí v letech 2019-2020

K analýze hospodaření obcí v České republice bylo zahrnuto období let 2019–2020. Rok 2019 byl charakteristický ekonomickým růstem, kdežto rok 2020 byl silně ovlivněn pandemií, jež byla způsobena vysoce nakažlivým virem SARS-Cov-2.

Při analýze hospodaření obcí byly použity některé finanční ukazatele, které byly následovně srovnány. Jednotlivé kroky, které byly využity k analýze rozpočtů obcí:

- Analýza příjmů obecních rozpočtů – porovnání druhového třídění příjmů v letech 2019-2020
- Analýza výdajů obecních rozpočtů – porovnání druhového třídění výdajů v letech 2019-2020
- Zadluženost obcí, tj. úvěry, emise komunálních dluhopisů, přijaté návratné půjčky a finanční výpomoci nebo také půjčky od občanů obce
- Porovnání plnění územních rozpočtů, resp. plnění schváleného rozpočtu v komparaci s výsledným rozpočtem na konci daného roku (po změnách)

## 4.3 Charakteristika vybraného města

Pro obecnou charakteristiku města Český Krumlov byly využity zejména internetové stránky města Český Krumlov, které jsou veřejně dostupné na internetové adrese *https://www.ckrumlov.cz.*

### 4.4 Charakteristika hospodaření města Český Krumlov v letech 2019-2020

Při charakteristice rozpočtového procesu v období dvou let, a to 2019-2020, byl využit výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu města Českého Krumlova, který je veřejně přístupný. Nápomocen byl i řízený rozhovor s vedoucím odboru financí s panem Ing. Janem Štaberňákem.

### 4.5 Řízený rozhovor s vedoucím odboru financí

Mnou řízený rozhovor se uskutečnil ve třetím měsíci roku 2022. Rozhovor probíhal s vedoucím zaměstnancem oddělení financí v Českém Krumlově. Položila jsem celkem 7 otázek, jež se prvotně týkaly rozpočtového procesu Český Krumlov.

### 4.6 Mapové výstupy

Mapové podklady byly vytvořeny prostřednictvím geoinformační technologie GIS, konkrétně ArcMap verze 10.7.1. a připojenými WMS servery. Jednotlivé vrstvy katastrálních území byly ve formě shapefilu staženy z internetových stránek Českého zeměměřičského a katastrálního úřadu (ČÚZK) a následně zpracovány a převedeny do mapových výstupů uváděných v mé bakalářské práci.

# 5 VÝSLEDKY

## 5.1 Hospodaření obcí v roce 2019

V roce 2019 se ekonomika České republiky mohla chlubit stálým ekonomickým růstem, tj. expanzí. Pod pojmem „expanze“ se skrývá např. malé procento nezaměstnanosti, nízká inflace nebo také růst HDP. Tento dynamický růst byl zaznamenán všude po celé České republice, tudíž i u obcí a krajů. České ekonomice se dařilo a většina příjmů dosahovala velice vysokých hodnot, a to i územně samosprávné celky. Hospodaření obecních rozpočtů dopadlo v kladných hodnotách, tedy v přebytku, a stav bankovních účtů stále rostl do zelených čísel. V tomto trendu klesalo i zadlužení obecních rozpočtů. Hospodaření obecních rozpočtů v tomto roce 2019 znázorňuje tabulka 5.1., která zahrnuje celkové příjmy, celkové výdaje a hospodářské saldo. Podrobnější přehled příjmů a výdajů uvádí tabulka 5.2 v kapitole níže.

**Tabulka 5.1: Ukazatelé hospodaření obecních rozpočtů za rok 2019 v mld. Kč**

| Ukazatel | Hodnota |
|---|---|
| Celkové příjmy | 364,6 |
| Celkové výdaje | 338,7 |
| Saldo hospodaření | 25,5 |

**Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování**

### 5.1.1 Analýza příjmové strany rozpočtů obcí v roce 2019

Obce zaznamenaly celkové příjmy za rok 2019 ve výši 364,6 mld. Kč, ovšem předpokládaná hodnota (po změnách) celkových příjmů byla 372,9 mld. Kč. Meziroční vzrůst příjmů zaznamenal vzrůst až o 30 mld. Kč, a díky tomuto růstu předpoklad plnění rozpočtu skončil na 97,8 %, což je poměrně výborný procentuální výsledek hospodaření. Vše je detailně uvedeno v následující tabulce 5.2, kde jsou zahrnuté daňové, nedaňové, kapitálové příjmy spolu s transfery a veškerými výdaji v roce 2019. V tabulce 5.2 lze porovnat finanční hodnoty v letech 2019 s předchozím rokem 2018.

**Tabulka 5.2: Bilance příjmů a výdajů obcí za rok 2019 v mil. Kč**

| Ukazatel | Skutečnost k 31.12.2018 | Rozpočet 2019 | | Skutečnost k 31.12.2019 |
|---|---|---|---|---|
| | | Schválený | Po změnách | |
| I. Daňové příjmy | 226 220,1 | 246 300,0 | 246 300,0 | 245 198,9 |
| z toho: | | | | |
| Daně z příjmů fyzických osob | 54 193,0 | 61 700,0 | 61 700,0 | 61 248,3 |
| Daně z příjmů právnických osob | 46 638,4 | 50 200,0 | 50 200,0 | 53 216,4 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Daň z přidané hodnoty | 97 660,6 | 105 400,0 | 105 400,0 | 102 499,5 |
| Daně a poplatky z vybraných činností | 16 871,2 | 17 000,0 | 17 000,0 | 17 324,6 |
| Daň z věcí nemovitých | 10 855,7 | 12 000,0 | 12 000,0 | 10 908,8 |
| II. Nedaňové příjmy | 33 534,3 | 32 738,0 | 32 738,0 | 35 589,0 |
| III. Kapitálové příjmy vlastní příjmy | 7 486,3 | 6 595,0 | 6 595,0 | 6 772,9 |
| IV. Přijaté transfery | 67 395,6 | 56 471,1 | 87 292,6 | 77 028,3 |
| Příjmy celkem | 334 633,3 | 342 104,7 | 372 925,6 | 364 589,0 |
| I. Běžné výdaje | 229 725,4 | 239 563,6 | 251 218,5 | 244 175,0 |
| II. Kapitálové výdaje | 96 253,7 | 87 897,0 | 107 063,0 | 94 507,6 |
| Výdaje celkem | 325 979,1 | 327 460,6 | 358 281,5 | 338 682,6 |
| Saldo příjmů a výdajů | 8 654,2 | 14 644,1 | 14 644,1 | 25 906,4 |

**Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování**

### Vlastní příjmy

V roce 2019 měla ekonomika ČR stálý dynamický růst, díky němuž se již 8. rokem obce dostaly do přebytku. Díky příznivé ekonomické situaci rostly i příjmy obecních rozpočtů. Mezi složky obecních příjmů patří vlastní příjmy, které v tomto roce činily částku v hodnotě 287,6 mld. Kč. Tato finanční výše byla zapříčiněna zvýšením příjmů, jak daňových, tak i nedaňových. Důvodem tohoto nárůstu daní tkví v příznivé ekonomické situaci, jež se přenesla do inkasa sdílených daní. Díky této skutečnosti se meziroční vzrůst příjmů pohyboval okolo 20 mld. Kč.

### Daňové příjmy

Mezi největší vlastní příjmy spadají daňové, které vykazují částku ve výši 245,2 mld. Kč. V komparaci s předchozím rokem 2018 se daňové příjmy zvýšily o 19 mld. Kč. Plnění rozpočtu dosáhlo 99,6 %. Tento daňový růst byl zapříčen dynamickým růstem celkové ekonomiky v České republice a také změnami v rozpočtovém určení daní, jež hrálo ve prospěch obcí.

Daň z příjmu fyzických osob dosáhla 61,2 mld. a meziročně vzrostla o 7,1 mld. Kč. Daně od plátců činily 54,9 mld. Kč. Daň z příjmů fyzických osob, která je vybíraná srážkou z příjmu, byla ve výši 4,9 mld. Kč a daň z fyzických osob placená poplatníky byla ve výši 1,5 mld. Kč. Výběr daní se ve srovnání s minulým rokem zvýšil.

Daň v příjmu právnických osob se vyšplhala do výše 53,2 mld. Kč, což je o 6,6 mld. Kč více než v roce 2018. Největší podíl této daně spadá na daň ze zisku a

kapitálových výnosů, který vykazovala výši 45,5 mld. Kč. Daň z příjmů právnických osob činila v obcích celých 7,7 mld. Kč. Tato daň zahrnuje veškeré aktivity, které mají na starost obce. Obce ovšem tuto daň neplatí, pouze si ji nechávají na svých bankovních účtech.

Dalším vlastním příjmem obcí je daň z přidané hodnoty, která v roce 2019 dosáhla částky 102,5 mld. Kč. Je tak největším daňovým příjmem rozpočtu obcí. Tato daň se zvýšila o 4,8 mld. Kč v komparaci s minulým rokem 2018.

Poplatky a odvody v oblasti ŽP vykazovaly 3,3 mld. Kč. Tyto poplatky zahrnují například uložení odpadu nebo poplatek za komunální odpad, jenž obce vybírají dle zákona č. 185/2001 Sb., *o odpadech.*

Místní poplatky z vybraných činností a služeb dosáhly finanční částky 5,5 mld. Kč. Místní poplatky zahrnují především: sběr, přeprava, třídění a odstraňování komunálních odpadů, které obce vybírají dle zákona č. 565/1990 Sb., *o místních poplatcích*. Místní poplatky zahrnují taktéž poplatky za rekreační pobyty, poplatky za psy či za užívání veřejného prostranství.

**Nedaňové příjmy**

Nedaňové příjmy dosahovaly podstatně menší částky nežli daňové příjmy, a to 35,6 mld. Kč. Ve srovnání s minulým rokem došlo v těchto příjmech k poklesu o 2,1 mld. Kč. Nedaňové příjmy zahrnují příjmy z pronájmu majetku (12,8 mld. Kč), příjmy z vlastní činnosti (10,2 mld. Kč), výnosy z finančního majetku (3,4 mld. Kč).

**Kapitálové příjmy**

Kapitálové příjmy tvoří nejmenší část celkových příjmů obcí. Tyto příjmy v roce 2019 vykazovaly částku 6,8 mld. Kč, což je pokles v komparaci s minulým rokem o 0,7 mld. Kč. Ve srovnání s předchozími 2 roky lze tedy konstatovat, že jde o nejmenší hodnotu. Kapitálové příjmy představují příjmy z prodeje pozemků, nemovitostí či z prodeje akcií čili příjmy, které můžou obce ovlivňovat.

**Transfery**

Velký význam pro obecní rozpočty mají transfery, které obce „získávají“ ze státního rozpočtu, ze státního fondu nebo také z rozpočtů krajů. Transfery se v tomto roce 2019 vyšplhaly na celých 77 mld. Kč, ve srovnání s minulým rokem je to přibližně o 10 mld. Kč více. Transfery neinvestiční dosahovaly vyšší částky než transfery investiční. Neinvestiční transfery činily hodnotu 53,8 mld. Kč a plynuly především na realizaci

programů ve školství. Investiční transfery tvořily výši 23,3 mld. Kč a předmětem financování byly realizace projektů operačních programů, jenž spolufinancovala EU. Transfery ze státního rozpočtu vykazovaly částku 59,3 mld. Kč, ze státních fondů 2,6 mld. Kč a z krajů dostaly obce 7 mld. Kč. Přehled několika investičních či neinvestičních transferů zobrazuje tabulka 5.3 níže.

**Tabulka 5.3: Přijaté transfery obcemi za rok 2019 v mld. Kč**

| **Kapitola** | **Celkem** | **z toho:** | |
|---|---|---|---|
| | | **Neinvestiční** | **Investiční** |
| Úřad vlády ČR | 12,4 | 12,4 | |
| Ministerstvo zahraničních věcí | 0,5 | 0,5 | |
| Ministerstvo obrany | 11,8 | 9,8 | 2,0 |
| Ministerstvo práce a sociálních věcí | 5 136,4 | 5 045,9 | 90,5 |
| Ministerstvo vnitra | 528,1 | 164,5 | 363,6 |
| Ministerstvo životního prostředí | 5 761,3 | 659,0 | 5 102,3 |
| Ministerstvo pro místní rozvoj | 10 552,9 | 1 656,4 | 8 896,5 |
| Ministerstvo průmyslu a obchodu | 137,5 | 5,8 | 131,6 |
| Ministerstvo dopravy | 223,8 | 223,8 | |
| Ministerstvo zemědělství | 1 467,9 | 459,8 | 1 008,1 |
| Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy | 22 206,1 | 21 536,8 | 669,3 |
| Ministerstvo kultury | 525,7 | 504,2 | 21,6 |
| Ministerstvo zdravotnictví | 40,6 | 27,4 | 13,3 |
| Národní fond | 144,2 | 41,2 | 103,0 |
| VPS – transfery v rámci souhrn. Dotačního vztahu | 10 513,8 | 10 513,8 | |
| VPS – ostatní transfery | 2 120,9 | 484,6 | 1 588,0 |
| Státní zemědělský intervenční fond | 176,0 | 16,6 | 159,4 |
| Státní fond životního prostředí | 1 005,7 | 81,7 | 549,0 |
| Státní fond dopravní infrastruktury | 1 678,7 | 189,0 | 1 489,7 |
| Státní fond rozvoje bydlení | 86,8 | 8,7 | 78,1 |
| Státní fond kultury | 0,1 | 0,1 | |
| Státní fond kinematografie | 4,1 | | 4,1 |
| Celkem | 62 335,3 | 41 641,9 | 20 270,0 |

**Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování**

### 5.1.2 Analýza výdajové strany rozpočtu v roce 2019

Celkové výdaje obcí vykazovaly částku ve výši 338,7 mld. Kč. V komparaci s rokem 2018 se výdaje vyšplhaly o 12,7 mld. Kč výše. V roce 2018 byl nárůst kapitálových

výdajů vyšší než růst běžných výdajů, kdežto v roce 2019 došlo k poklesu v této položce na straně výdajové.

**Běžné výdaje**

Běžné výdaje činily částku ve výši 244,2 mld. Kč. Díky této částce se plnění rozpočtu splnilo na 97,2 %. V komparaci s rokem 2018 je to o 14,4 mld. Kč více. Mezi běžné výdaje se řadí výdaje na platy a platby za provedenou práci (40,4 mld. Kč), výdaje za nákup materiálu (6,7 mld. Kč), výdaje na úroky (1,5 mld. Kč), výdaje na nákup služeb (43 mld. Kč) nebo také výdaje na nákup vody, paliv, energie (7,6 mld. Kč), výdaje na dopravní obslužnost (24,4 mld. Kč).

**Kapitálové výdaje**

Kapitálové výdaje dosahovaly 94,5 mld. Kč, což je o 1,7 mld. Kč méně v komparaci s minulým rokem 2018. Největší podíl kapitálových výdajů nesou investiční nákupy, které činí 86,2 mld. Kč. Mezi tyto investice se řadí nákupy nehmotného a hmotného majetku, nákup pozemků či koupě akcií a majetkového podílu.

### 5.1.3 Saldo hospodaření obcí v roce 2019

Hospodaření obecních rozpočtu skončilo v kladných číslech, tj. v přebytku. Přebytek dosahoval 25,5 mld. Kč, ovšem v tomto přebytku je zahrnuto hospodaření hl. m. Prahy. V komparaci s předchozím rokem je to nárůst o 17,2 mld. Kč. V České republice je 6254 obcí a z toho 4 540 obcí zaznamenalo přebytek. V roce 2018 to bylo pouze 4 272 obcí.

## 5.2 Hospodaření obcí v roce 2020

Onemocnění COVID-19 v roce 2020 znamenalo (i přes kompenzace) velký zásah do rozpočtů obcí. Epidemiologickou situaci byla potřeba neprodleně řešit, a to s pomocí přijatých vládních opatření, které neměly velmi pozitivní vliv na ekonomické dění. Došlo například k uzavření podniků či k nekonání několika společenských akcí, jež mohou být důležitým přísunem financí pro některé osoby. Česká ekonomika byla tímto způsobem narušena, ovšem i přes tuto nevyzpytatelnou situaci meziroční růst územních rozpočtů se dále zvyšoval a končil tak několikátým přebytkem v řadě. Konečné hospodaření obecních rozpočtů pro rok 2020 je uvedeno v následující tabulce 5.4.

**Tabulka 5.4: Ukazatelé hospodaření obecních rozpočtů za rok 2020 v mld. Kč**

| Ukazatel | Hodnota |
|---|---|
| Celkové příjmy | 373,7 |
| Celkové výdaje | 354,8 |
| Saldo hospodaření | 19 |

**Zdroj: (www.mfcr.cz, vlastní zpracování)**

### 5.2.1 Analýza příjmové strany rozpočtu v roce 2020

Jak je již v předchozí kapitole zmíněno, územní rozpočty rostly i přes epidemiologickou situaci. Tato skutečnost tkví ve zvýšení přijatých transferů, které byly ve formě jednorázového příspěvku, jenž byl účelně odeslán k podpoře obcí. Tento jednorázový příspěvek se řídil zákonem č. 159/2020 Sb., *o kompenzačním bonusu*. Nejen neinvestiční transfery zaznamenaly růst, ale i investiční transfery dopomohly ke zvýšení příjmů obcí. Neinvestiční transfery byly zaslány na realizaci projektů, které se týkaly dopravní infrastruktury. Významným rozdílem, se kterým se potýkaly obce kvůli COVIDU-19, byl pokles vlastních příjmů. Tyto příjmy byly kompenzovány právě přijatými neinvestičními transfery ze státního rozpočtu. Důvod tohoto poklesu bylo snížení inkasa sdílených daňových příjmů obcí a krajů či propad podnikatelské činnosti.

Celkové příjmy obcí vykazovaly k 31.12.2020 finanční částku ve výši 373,7 mld. Kč. V komparaci s rokem 2019 se celkové příjmy zvýšily o 9,1 mld. Kč. Touto hodnotou se plnění rozpočtu splnilo na 100,5 %. Díky vzniklému přebytku lze říci, že hospodaření obcí končí už několikátým rokem v kladných číslech, ovšem i přes tento fakt zde byly i poklesy na příjmové straně, jenž mohly rázně ovlivnit výsledek hospodaření roku 2020. Obce se totiž poprvé od roku 2011 setkaly s poklesem daňových příjmů, a to především sdílených daní. Tento propad byl kompenzován díky výše zmiňovanému kompenzačnímu bonusu. Veškeré příjmy spolu se všemi položkami strany výdajové strany vyobrazuje tabulka 5.5.

**Tabulka 5.5: Bilance příjmů a výdajů obcí za rok 2020 v mil. Kč**

| Ukazatel | Skutečnost k 31.12.2019 | Rozpočet 2020 | | Skutečnost k 31.12.2020 |
|---|---|---|---|---|
| | | Schválený | Po změnách | |
| I. Daňové příjmy | 245 198,9 | 259 776,7 | 213 760,5 | 230 852,0 |
| z toho: | | | | |
| Daně z příjmů fyzických | 61 248,3 | 65 500,0 | 50 100,0 | 57 760,5 |
| osob | 53 216,4 | 52 400,0 | 35 300,0 | 43 571,8 |
| Daně z příjmů právnických | 102 499,5 | 113 000,0 | 102 600,0 | 101 661,9 |
| osob | 17 324,6 | 17 476,7 | 14 660,5 | 16 294,0 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Daň z přidané hodnoty<br>Daně a poplatky z vybraných činností<br>Daň z věcí nemovitých | 10 908,8 | 11 400,0 | 11 100,0 | 11 563,0 |
| II. Nedaňové příjmy | 35 589,0 | 33 682,6 | 33 682,6 | 37 502,8 |
| III. Kapitálové příjmy | 6 772,9 | 7 402,5 | 7 402,5 | 7 009,5 |
| Vlastní příjmy | 287 560,7 | 300 681,7 | 254 845,6 | 275 364,3 |
| IV. Přijaté transfery | 77 028,3 | 67 144,6 | 117 127,0 | 98 360,6 |
| Neinvestiční transfery | 53 767,9 | 53 460,9 | 76 437,9 | 70 931,8 |
| Investiční transfery | 23 260,4 | 13 683,7 | 40 689,1 | 27 428,8 |
| Příjmy celkem | 364 589,0 | 368 006,3 | 371 972,6 | 373 725,0 |
| I. Běžné výdaje | 244 175,3 | 262 005,5 | 256 971,7 | 253 621,5 |
| II. Kapitálové výdaje | 94 507,4 | 105 223,2 | 114 223,2 | 101 196,4 |
| Výdaje celkem | 338 682,7 | 367 228,6 | 371 194,9 | 354 817,9 |
| Saldo příjmů a výdajů | 25 906,3 | 777,7 | 777,7 | 18 907,1 |

**Zdroj: (www.mfcr.cz, vlastní zpracování)**

### Vlastní příjmy

Vlastní příjmy vykazovaly celkovou hodnotu ve výši 275,4 mld. Kč. Jak je již ve výše položených kapitolách zmíněno, vlastní příjmy zaznamenaly pokles, a to o 4,2 %, tj. o 12,2 mld. Kč.

### Daňové příjmy

Daňové příjmy se v roce 2020 propadly o 14,4 mld. Kč na finální hodnotu 230,9 mld. Kč. Příčinou tohoto zmenšení daňových příjmů jsou protiepidemická opatření, která byla směřována na ekonomické dění v České republice. Mezi tyto opatření, jež se dotkla právě daňových příjmů, resp. sdílených daních, patří finanční pomoc podnikatelům, která byla poskytována z již jmenovaných sdílených daní.

Mezi daňové příjmy řadíme daň z fyzických osob, která dosáhla 57,8 mld. Kč, tj. snížení o 3,5 mld. Kč ve srovnání s předchozím rokem 2019. Toto snížení se projevilo hlavně v daních z fyzických osob placené plátci, jenž bylo ve výši 52 mld. Kč, předchozí rok 54,9 mld. Kč. Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou činila 4,9 mld. Kč, daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky byla ve výši 0,8 mld. Kč.

Daň z příjmů právnických osob zaznamenala propad o 9,6 mld. Kč, tj. 18,1 %, tím pádem finální hodnota byla ve výši 43,6 mld. Kč. Inkaso daně z příjmů právnických osob za obce se propadlo o 1,2 mld. Kč a dosáhlo tedy výše 6,5 mld. Kč. Inkaso daně z příjmů právnických osob činilo 37,1 mld. Kč (pokles o 8,4 mld. Kč).

Další daňové příjmy byly v tomto roce například daně z přidané hodnoty, které reprezentují největší daňový příjem pro obce. V roce 2020 činily tyto daně výši 101,7 mld. Kč, oproti roku 2019 je to o 0,8 mld. Kč méně.

**Nedaňové příjmy**

Nedaňové příjmy dosahovaly hodnoty 37,5 mld. Kč. V komparaci s minulým rokem 2019 tyto příjmy zaznamenaly růst, a to o 5,4 %, tedy o 1,9 mld. Kč. Mezi tyto příjmy řadíme například pronájem majetku, který se vyšplhal až na 13 mld. Kč. Ačkoliv obce odpouštěly nájemné ve svých nemovitostech, jejich výše byla o 1,2 % větší než v roce 2019.

Další významnou částí nedaňových příjmů tvoří příjmy z vlastní činnosti. Tyto příjmy tvořily celkem hodnotu ve výši 10,2 mld. Kč. Výnosy z finančního majetku dosahovaly výše okolo 4 mld. Kč.

**Kapitálové příjmy**

V roce 2020 se kapitálové příjmy dostaly na hodnotu 7 mld. Kč, což je o 0,2 mld. Kč více oproti minulému roku 2019. Do kapitálových příjmů řadíme například příjmy z prodeje nemovitostí, které se zvýšily o 0,1 mld. Kč nebo příjmy z prodeje pozemků, jenž zaznamenaly růst o 0,4 mld. Kč. Kapitálové příjmy jsou příjmy, které obce mohou ovlivňovat, tudíž tímto způsobem mohly obce zvýšit své celkové příjmy, ovšem většina obcí se nejspíše uchýlila k odpuštění nájemného či jeho odsunutí.

**Transfery**

Přijaté transfery pro rok 2020 dosáhly 98,4 mld. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem 2019 se tyto příjmy zvýšily o 21,3 mld. Kč, což je celkem o 27,7 %. Transfery jsou poskytovány ze státního rozpočtu, z rozpočtu krajů a ze státních fondů. Jak je již v předchozích kapitolách zmíněno, transfery se dělí na neinvestiční a investiční. Investiční transfery zaznamenaly narůst o 17,9 %, což dává finální hodnotu ve výši 27,4 mld. Kč. Neinvestiční transfery poté dělaly celkem 70,9 mld. Kč, zvýšení tedy bylo o 31,8 % v komparaci s předchozím rokem, tj. o 17,2 mld. Kč.

Největší část transferů bylo přijato ze státního rozpočtu, a to 78,8 mld. Kč. Z fondů poté obce „získaly“ 3,8 mld. Kč a z rozpočtů krajů 7,5 mld. Kč. Přehled transferů zobrazuje níže uvedená tabulka. Veškeré investiční a neinvestiční transfery pro rok 2020 jsou přehledně uvedeny v tabulce 5.6.

**Tabulka 5.6: Přijaté transfery obcemi v roce 2020 v mld. Kč**

| Kapitola | Celkem | z toho: | |
|---|---|---|---|
| | | Neinvestiční | Investiční |
| Úřad vlády ČR | 11,2 | 11,2 | |
| Ministerstvo obrany | 11,0 | 4,8 | 6,2 |
| Ministerstvo práce a sociálních věcí | 6 552,9 | 6 355,7 | 197,2 |
| Ministerstvo vnitra | 529,3 | 163,7 | 365,6 |
| Ministerstvo životního prostředí | 5 722,2 | 512,3 | 5 209,9 |
| Ministerstvo pro místní rozvoj | 11 393,3 | 2 106,4 | 9 286,9 |
| Ministerstvo průmyslu a obchodu | 319,2 | 14,2 | 305,0 |
| Ministerstvo dopravy | 300,4 | 300,4 | |
| Ministerstvo zemědělství | 2 683,7 | 1 547,8 | 1 136,0 |
| Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy | 20 918,1 | 20 484,8 | 433,3 |
| Ministerstvo kultury | 702,0 | 680,8 | 21,2 |
| Ministerstvo zdravotnictví | 687,5 | 680,5 | 7,0 |
| Národní fond | 151,5 | 70,2 | 81,3 |
| VPS – transfery v rámci souhrn. Dotačního vztahu<br>VPS – ostatní transfery | 10 969,9<br>17 874,8 | 10 969,9<br>14 197,6 | <br>3 677,2 |
| Státní zemědělský intervenční fond | 258,7 | 21,1 | 237,6 |
| Státní fond životního prostředí | 1 764,4 | 139,0 | 1 359,4 |
| Státní fond dopravní infrastruktury | 1 843,7 | 211,2 | 1 632,5 |
| Státní fond podpory investic | 180,4 | 7,4 | 163,9 |
| Státní fond kultury | 0,1 | 0,1 | |
| Státní fond kinematografie | 0,2 | 0,2 | |
| Technologická agentura ČR | 2,0 | 2,0 | |
| Region soudržnosti Moravskoslezsko | 2,3 | | 2,3 |
| Celkem | 82 878,9 | 58 481,3 | 24 122,5 |

**Zdroj: (www.mfcr.cz, vlastní zpracování)**

### 5.2.2 Analýza výdajové strany rozpočtu v roce 2020

Výdajová strana obcí v roce 2020 dosahovala výše 354,8 mld. Kč, což je tedy o 16,1 mld. Kč více než předchozí rok. Důvod zvýšení celkových výdajů tkví v nárůstu jak kapitálových výdajů, tak i běžných výdajů. Výdajová strana nebyla nijak významně dotčena epidemiologickou situací. Největší meziroční růst byl zaznamenán u neinvestičních transferů, jež měly za úkol financovat oblast zdravotnictví a oblast sociálních služeb. I přes existenci koronavirusu a vládních opatření, obce vykázaly nejmenší meziroční růst běžných výdajů od roku 2016.

**Běžné výdaje**

Běžné výdaje se v komparaci s předchozími roky zvýšily, resp. s rokem 2019 bylo zvýšení o 9,5 mld. Kč a celkem tedy dosahovaly 253,6 mld. Kč. Největší růst byl zaznamenán ve výdajích, které se týkaly nákupu. Tyto výdaje byly využity k nákupu ochranných pomůcek a zdravotnického materiálu.

Obce vynaložily 42,7 mld. Kč na platy a další platby za provedenou práci, tyto výdaje se zvýšily o 2,3 mld. Kč. Dalšími výdaji jsou výdaje na nákup materiálu, které činily 6,9 mld. Kč. Nejvyšší nárůst činil nákup ochranných pomůcek (+ 383 %) a nákup zdravotnické materiálu (203 %).

Co se týče výdajů na nákupy vody, paliv a energie, vzrostly o 1,4 % mld. Kč, tudíž hodnota vynaložená na tyto nákupy činila 7,7 %. Výdaje ohledně dopravní obslužnosti byly ve výši 25,7 mld. Kč. Výdaje na nákup služeb dosahovaly 44 mld. Kč.

**Kapitálové výdaje**

Kapitálové výdaje v roce 2020 dosáhly hodnoty 101,2 mld. Kč, tzn. nárůst o 6,7 mld. Kč. Investiční nákupy činily 90,3 mld. Kč, v komparaci s rokem 2019 se tyto výdaje zvýšily o 4,2 mld. Kč. Díky tomuto růstu navázaly na předešlé roky 2017-2018. Důvodem zvýšení kapitálových nákladů byl růst přijatých transferů ze státního rozpočtu. Za nákup akcií a majetkových podílů obce nechaly celkem 1,5 mld. Kč.

### 5.2.3 Saldo hospodaření v roce 2020

Na konci epidemiologického roku 2020 skončilo hospodaření obecních rozpočtů v přebytku. Hodnota přebytku činila 19 mld. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem se přebytek propadl a to o 6,5 mld. Kč.

V České republice je 6 254 obcí, a z toho 4 490 obcí zaznamenalo přebytek či vyrovnaný rozpočet. Předchozí rok byl počet těchto obcí vyšší, a to 4 540 obcí.

Ačkoliv státní dluh nabíral na rekordních částkách, hospodaření obcí dosahovalo přebytků a peněžní prostředky na bankovních účtech se zvýšily o 22 mld. Kč. Dlužná částka obcí byla k 31.12.2020 ve výši 71,1 mld. Kč, tedy šlo o zvýšeni o celou miliardu ve srovnávání s předchozím rokem 2019. Vývoj zadluženosti obcí zobrazuje graf 5.2, který je uveden v kapitole 5.3.

## 5.3 Hospodaření v roce 2019 v komparaci s rokem 2020

Rok 2019 je charakteristický ekonomickým růstem, tedy ekonomika České republiky nebyla nijak postižena a veškeré makroekonomické veličiny skončily v kladných číslech, tzn. nezaměstnanost byla rekordně nízká, inflace se pohybovala okolo 3 % a HDP zaznamenávalo roční růst o 2,4 %. (ČSÚ, 2020)

Obecní rozpočty v roce 2019 dosahovaly přebytků ve výši 25,5 mld. Kč. Obcí, jež zaznamenávaly daný přebytek, bylo celkem 4 540. Tato data se ovšem změnila v následujícím roce 2020, který byl postižen nemocí Covid-19. V roce 2020 se obecní rozpočty mohly také chlubit přebytky, které byly ve výši 19 mld. Kč, ovšem šlo o nižší cifru ve srovnání s rokem 2019, a to o 6,5 mld. Kč, jak již bylo výše zmíněno. Srovnání hospodaření ve vybraném období přehledně znázorňuje níže uvedený graf 5.1. Cifra počtu obcí, které byly v přebytku se také zmenšilo, a to na 4 490.

**Graf 5.1: Saldo hospodaření v letech 2019-2020**

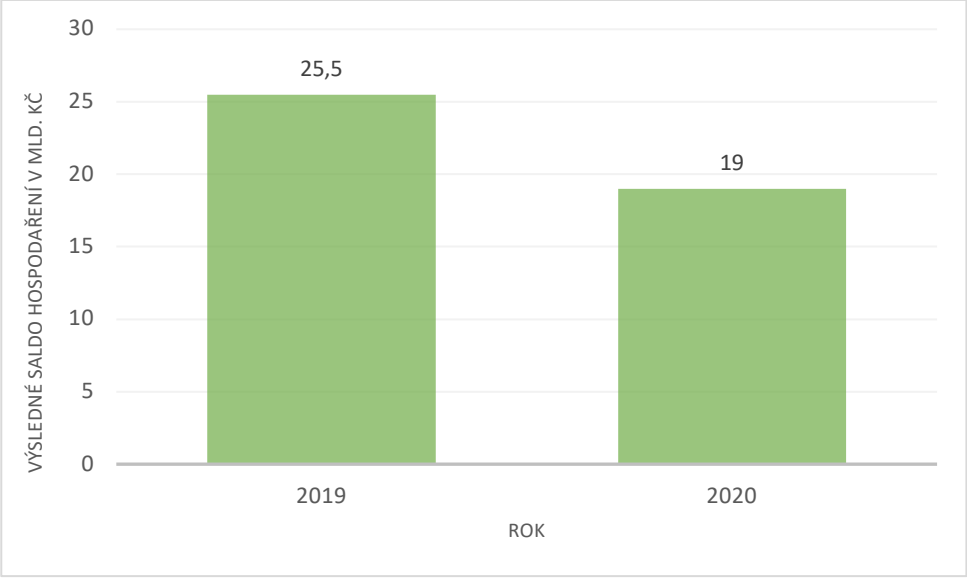


**Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování**

Tento rozpočtový vývoj obcí byl ovlivněn především epidemiologickými opatřeními, která se nejprve dotkla podniků, podnikatelů a všech osob na území České republiky. Následně bylo potřeba tyto podnikatele finančně podpořit k zachování jejich

činnosti. Tato pomocná ruka byla ve formě finanční pomoci, jež plynula ze sdílených daní. Inkaso sdílených daní vykázalo pokles, a tím pádem obce byly na nižší finanční hodnotě, co se týče daňových příjmů. Obcím byla poskytnuta dotace ve formě kompenzačního bonusu, jehož úkolem bylo zacelit vzniklý propad. Tento kompenzační bonus byl schválen Vládou ČR v 8. měsíci roku 2020. Následující tabulka 5.7 uvádí srovnání výsledného hospodaření obcí vybraného období 2019-2020.

**Tabulka 5.7: Hospodaření obcí v roce 2019 ve srovnání s rokem 2020 v mld. Kč**

| Ukazatel | Rok 2019 | Rok 2020 |
|---|---|---|
| Celkové příjmy | 364,6 | 373,7 |
| Celkové výdaje | 338,7 | 354,8 |
| Saldo hospodaření | 25,5 | 19 |

**Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování**

Dále je důležité poukázat i na zadluženost obcí, která při koronavirové krizi nepatrně povyrostla, ovšem jak je již ve výše uvedených kapitolách zmíněno, tento nárůst zadluženosti nebyl nijak významný, a to z důvodu nárůstu peněžních prostředků na bankovních účtech obcí. V nadcházejícím grafu 5.2 lze sledovat vývoj zadluženosti obcí od roku 2013.

**Graf 5.2: Zadluženost obcí v letech 2013-2020**

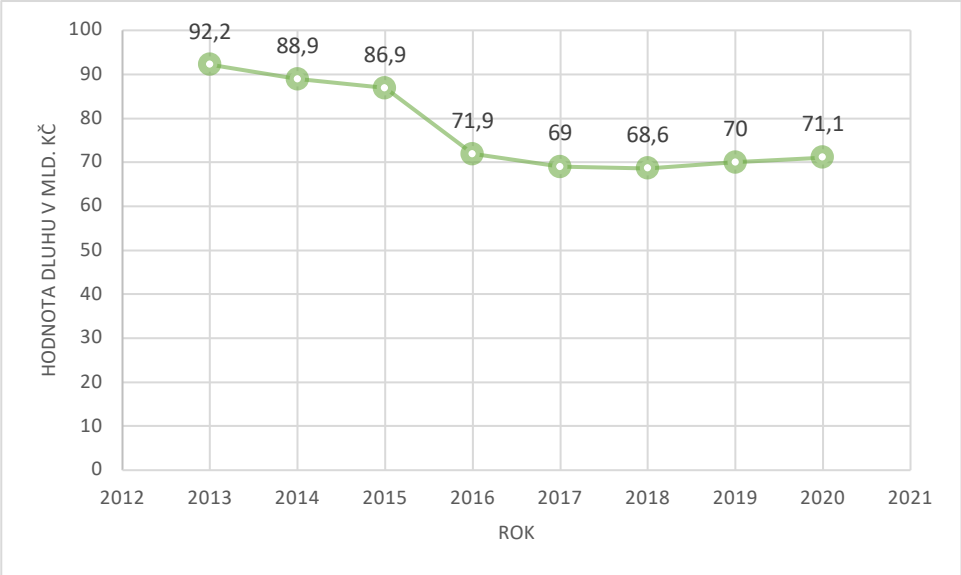


**Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování**

### 5.3.1 Srovnání příjmové analýzy v roce 2019 a 2020

Výše uvedená tabulka 5.7 vykazuje fakt, že se příjmová strana rozpočtu v roce 2020 zvýšila o několik procent v komparaci s rokem 2019, ačkoliv byl tento rok doprovázen

poklesem některých příjmů. Daný propad se týkal zejména daňových příjmů. Propad celkových daňových příjmů byl až ve výši 15 mld. Kč. Důvod poklesu byl zejména u sdílených daní. Největší příčinou tohoto propadu byl z důvodu finanční pomoci podnikatelům. Tato pomocná ruka plynula z již zmíněných sdílených daní, a proto Vláda ČR schválila kompenzační bonus obcím, který měl zacelit tuto vzniklou trhlinu. Tento kompenzační bonus byl vyplácen na každého občana obce ve výši 1 250 Kč.

Na základě níže uvedených grafů 5.3 a 5.4 lze detailněji sledovat srovnání příjmů obcí podle druhového členění ve vybraném období. Daňové příjmy tvořily celkem 67 % celkových příjmů v roce 2019, kdežto podíl daňových příjmů v roce 2020 klesl na necelých 62 %, důvod snížení tkví v poklesu sdílených daní. Kapitálové a nedaňové příjmy spíše v tomto směru stagnovaly a nijak výrazně nerostly či neklesaly. Naopak transfery v roce 2020 tvořily o 5 % větší podíl na celkových příjmech, než to bylo v předchozím roce 2019.

**Graf 5.3: Příjmy obcí podle druhového členění za rok 2019**

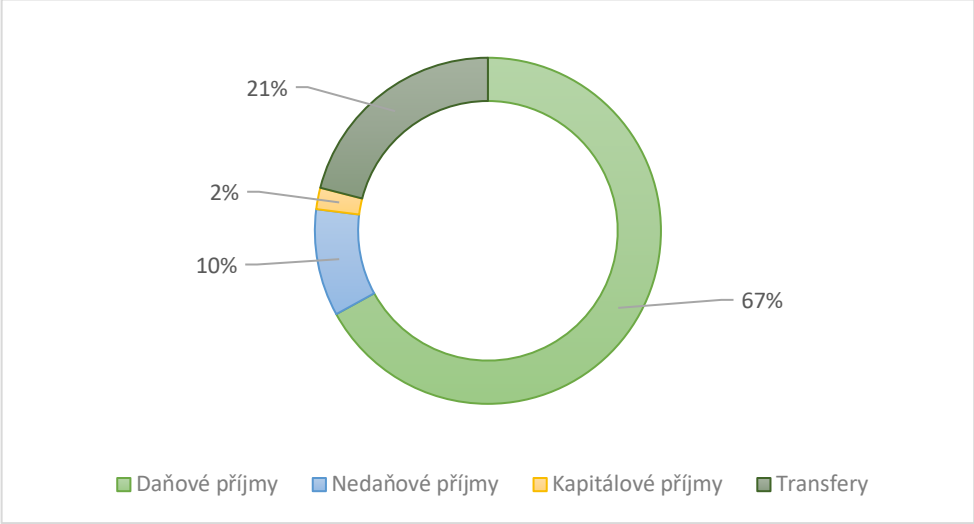


**Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování**

**Graf 5.4: Příjmy obcí podle druhového členění za rok 2020**

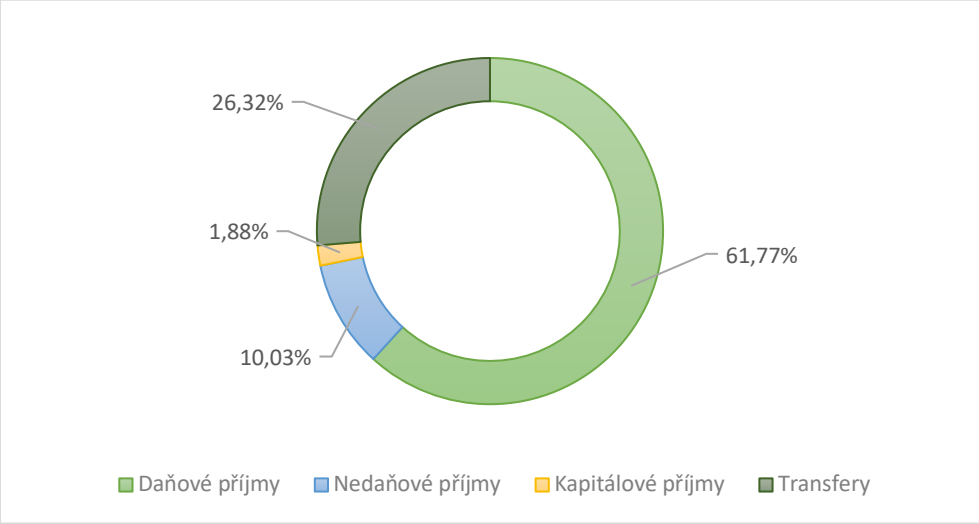


**Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování**

### 5.3.2 Srovnání výdajové analýza v roce 2019 a 2020

Výdaje se v roce 2020 zvýšily ve srovnání s rokem 2019, a to o 16,1 mld. Kč, ovšem tento nárůst nebyl významně ovlivněn koronavirovou krizí. Nejvyšším nárůstem se staly neinvestiční transfery, které financovaly oblast zdravotnitní a oblast zdravotnických služeb.

Běžné výdaje v roce 2020 se v komparaci s rokem 2019 zvýšily o několik miliard Kč, tedy o 9,5 mld. Kč. Nejvyšší narůst v těchto výdajích byly v oblasti nákupu, jak je již zmíněno v odstavci výše. Co se týče kapitálových výdajů, ty také zaznamenalý nárůst, a to o 6,7 mld. Kč. Investiční výdaje se v roce 2020 zvýšily o 4,2 mld. Kč ve srovnání s rokem 2019. Níže uvedená tabulka 5.8 zobrazuje sledované období, tedy rok 2019-2020, kde vidíme zmiňovaný růst běžných a kapitálových výdajů.

**Tabulka 5.8: Srovnání výdajových stran obecních rozpočtů v období 2019 - 2020**

| Ukazatel | Rok 2019 | Rok 2020 |
|---|---|---|
| Běžné výdaje | 244 175,3 | 253 621,5 |
| Kapitálové výdaje | 94 507,5 | 101 196,4 |
| Výdaje celkem | 338 682,7 | 354 817,9 |

**Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování**

## 5.4 Město Český Krumlov

### Obecné informace

**Tabulka 5.9: Základní informace město Český Krumlov**

| | |
|---|---|
| **Kraj** | Jihočeský |
| **Okres** | Český Krumlov |
| **Obec** | Český Krumlov |
| **Katastrální území** | k.ú. Český Krumlov<br>k.ú. Kladné-Dobrkovice<br>k.ú. Přísečná-Domoradice<br>k.ú. Slupenec<br>k.ú. Spolí-Nové Spolí<br>k.ú. Vyšný |
| **Kód** | 622931 |
| **Rozloha** | 22,16 $km^2$ |
| **Počet obyvatel** | 12 788 (2021) |
| **Počet částí obce** | 10 |
| **Starosta** | Mgr. Dalibor Carda |
| | 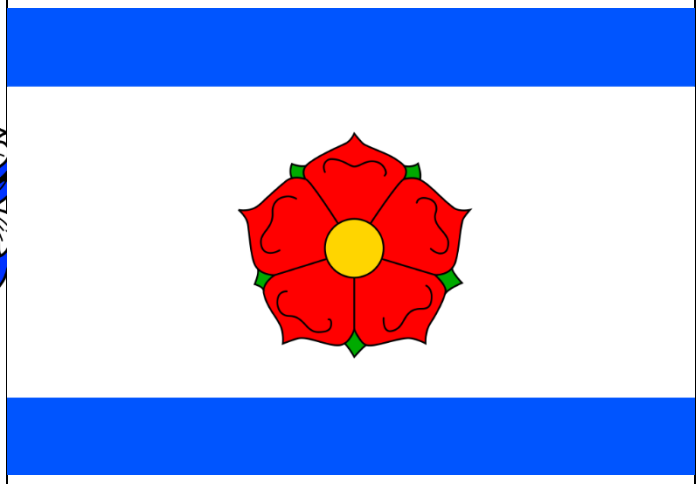 |

**Zdroj. www.ckrumlov.cz, vlastní zpracování**

**Mapa 5.1: Administrativní členění**

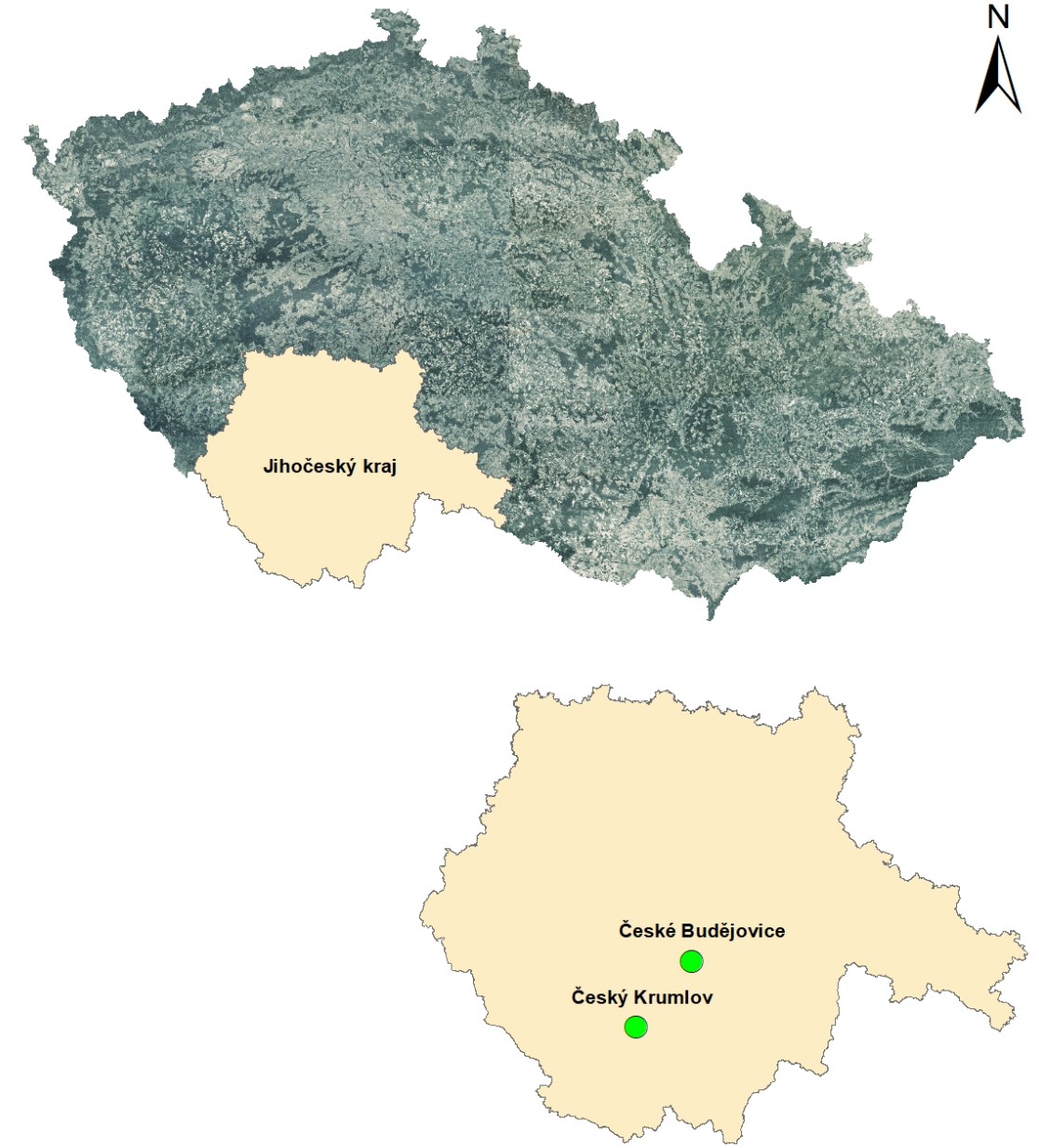


**Zdroj: ČÚZK, vlastní zpracování**

**Mapa 5.2: Přehled katastrálních území**

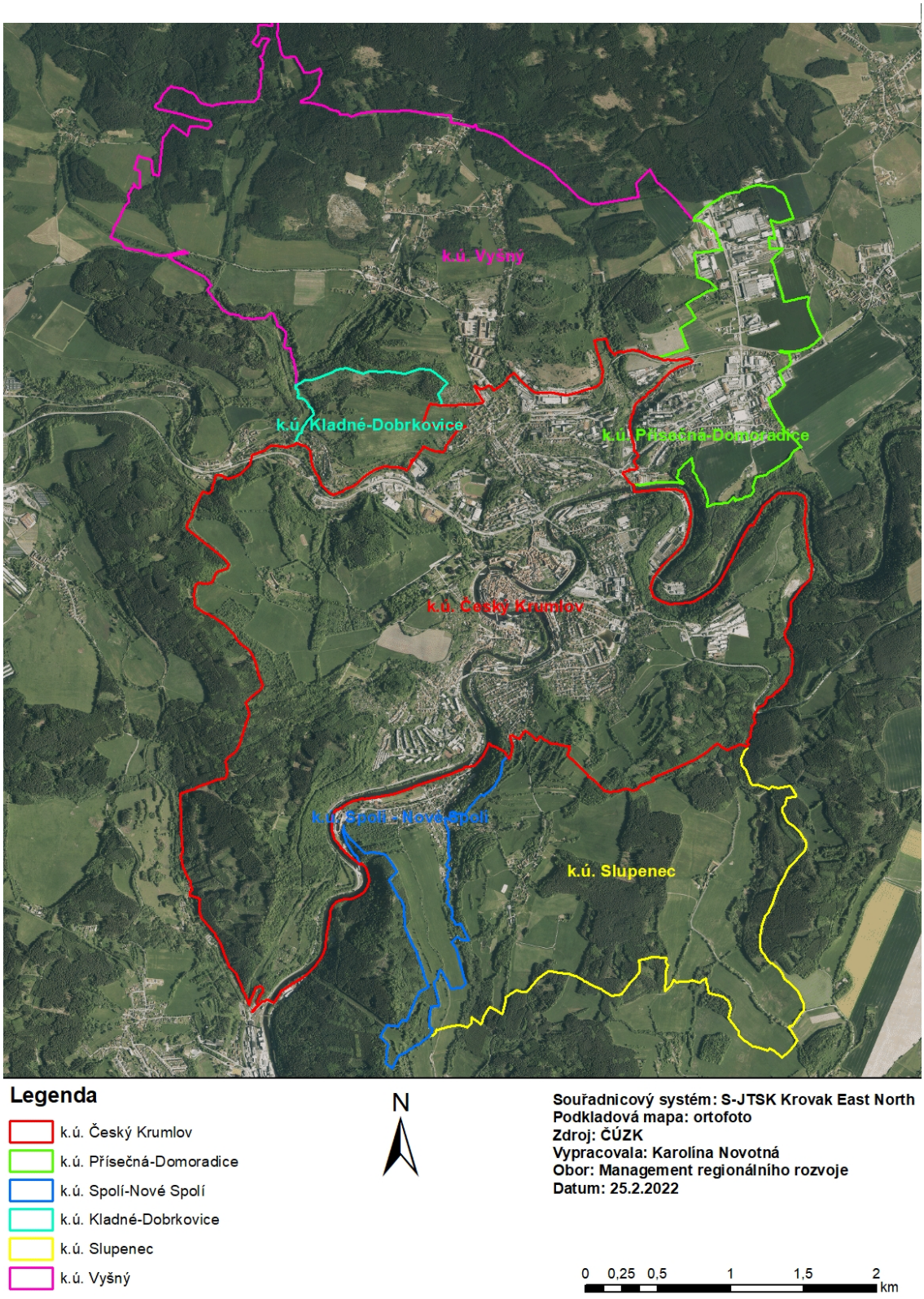


**Zdroj: ČÚZK, vlastní zpracování**

**Obyvatelstvo**

Podle ČSÚ má Český Krumlov 13 tisíc obyvatel (2018), z toho ženy 6 708 a muži 6 377. Nejvíce obyvatel zde žije ve věku 15-59 let, což je pro město pozitivní fakt, a to z důvodu ekonomické aktivity. Další skutečností, ovšem již spíše negativního charakteru, je stárnoucí populace, kdy je menší populace ve věku 0-14 oproti věkové skupině 65+.

Přírůstek obyvatelstva je v posledních letech v záporných číslech, a to jak přirozená migrace, tak umělá. Živě narozených děti pro rok 2020 bylo 110 a zemřelých 167, tj. přirozený přírůstek je – 57. Umělá migrace na tom není o moc lépe, spíše je na tom hůře. Přistěhovalců bylo v roce 2020 podle ČSÚ 285 a vystěhovalí tvořili skupinu o 421 lidech. Saldo migrace nám tedy dá opět záporné číslo, a to -136 obyvatel. Úbytek v roce 2020 tvořil celkem -193 obyvatel.

**Pamětihodnosti**

Velkou předností města Český Krumlov je ta skutečnost, že od roku 1992 je zapsán na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, a to především díky, architektonických stavbám, které utváří přirozené a historické centrum. Mezi monumenty Českého Krumlova patří například Státní hrad a zámek Český Krumlov, jehož počátky spadají do 13. století a po Pražském hradu tvoří druhý nejrozsáhlejší komplex. Nalezneme v něm slavný maškarní sál, barokní divadlo, zámeckou zahradu a unikátní otáčivé hlediště z 20. století.

Mezi další turisty vyhledávaná místa je zahrnuto vnitřní město, které si zachovalo svůj jedinečný historický charakter. Vnitřním městem, kdysi „Starým městem“, protéká řeka Vltava, která zde vytváří výrazné meandry. Celé vnitřní město je propojeno několika mosty, například Lazebnickým mostem či Jelení lávkou.

Latrán je v současnosti historická čtvrť v Českém Krumlově. Dříve tvořil Latrán samostatnou obec. Tato čtvrť je spojena s vnitřním městem Lazebnickým mostem. (www.ckrumlov.cz, 2022).

**Ekonomika**

V roce 1992 došlo k zapsání Českého Krumlova na Seznam světového dědictví UNESCO a díky tomu se ekonomika města začala orientovat hlavně na cestovní ruch. Doposud cestovní ruch tvoří základní kámen místní ekonomiky, kterou vytváří velké množství penzionů, pohostinství a hotelů. V dřívějších dobách byly v městských částech výrobní

podniky jako např. masokombinát, ovšem v dnešní době mají své provozovny ve městě podnikatelé, kteří svůj sortiment cílí především na turisty.

### 5.4.1 Analýza příjmové strany rozpočtu v Českém Krumlově v roce 2019-2020

V roce 2019 se Český Krumlov ocitl v dobré hospodářské situaci jako každá obec na území České republiky. Díky tomuto faktu byly schváleny celkové příjmy ve výši 389 532,5 tis. Kč, tj. o necelých 7 % více nežli předchozí rok 2018. Upravený rozpočet celkových příjmů poté činil 431 385,1 tis. Kč a skutečné příjmy se vyšplhaly až na hodnotu 435 205,8 tis. Kč.

Při pandemické krizi byla schválena příjmová strana rozpočtu ve výši 387 626,8 tis. Kč. Upravena byla na 382 472,3 tis. Kč a skutečná výše činila 394 699,3 tis. Kč, tj. o více než 30 tis. Kč méně než předchozí rok.

**Daňové příjmy**

Každým rokem daňové příjmy rostly přibližně o 15 mil. Kč. Tento rostoucí trend byl narušen v roce 2020, kdy se celkové daňové příjmy propadly téměř o 13 mil. Kč, jak znázorňuje níže uvedený graf 5.5.

**Graf 5.5: Přehled daňových příjmů v letech 2016 – 2020 v Kč**

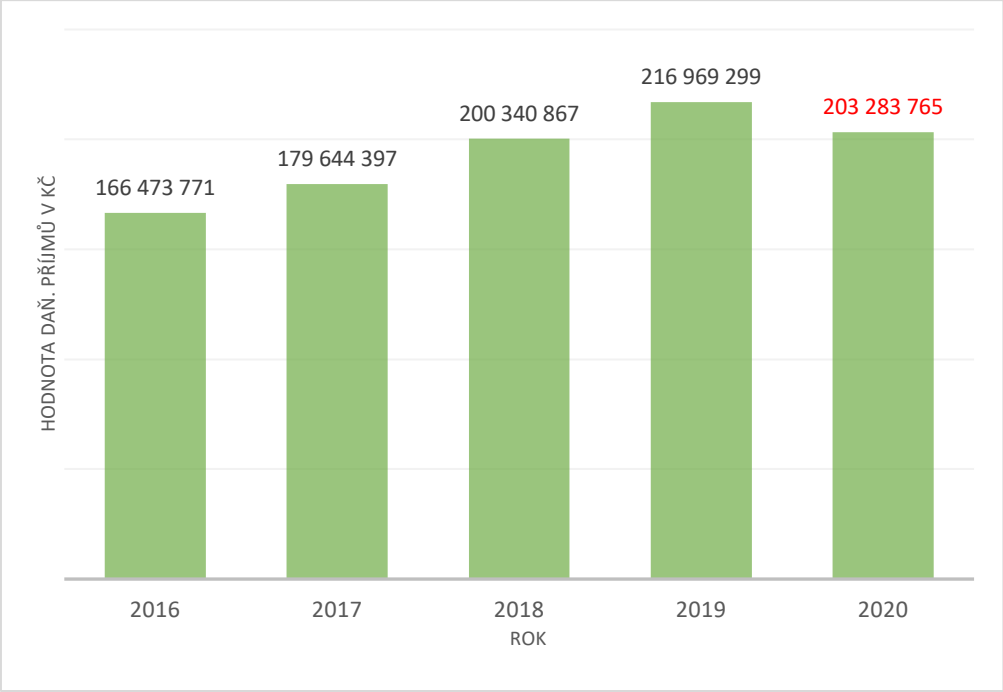


**Zdroj: město Český Krumlov, vlastní zpracování**

Celkové daňové příjmy se propadly z důvodu poklesu některých položek, a to zejména daně z příjmů fyzických osob, především tedy ze závislé činnosti a z podnikání

a také daně z příjmů právnických osob. Všechny snížené hodnoty (či zvýšené) zobrazuje následující tabulka 5.10, která zachycuje daňové příjmy od roku 2018 do roku 2020.

Vláda ČR schválila pro obce kompenzační bonus za účelem vyrovnání tohoto schodku. V Českém Krumlově tvořil kompenzační bonus až 16,2 milionu korun, tudíž celkové daňové příjmy dosahovaly téměř podobné hodnoty jako v předchozím roce 2019.

**Tabulka 5.10: Daňové příjmy v období 2018 – 2020 v Kč**

| Ukazatel | Rok 2018 | Rok 2019 | Rok 2020 |
|---|---|---|---|
| Daň z hazardních her | 1 104 831 | 1 136 558 | 1 290 414 |
| Daň z příjmu FO ze závislé činnosti | 48 504 803 | 54 490 229 | 50 674 547 |
| Daň z příjmu FO z podnikání | 1 017 698 | 1 348 411 | 747 887 |
| Daň z příjmu FO srážková | 4 021 511 | 4 548 513 | 4 561 944 |
| Daň z nemovitostí | 17 900 785 | 17 723 941 | 18 198 499 |
| Daň z příjmu PO | 36 929 481 | 42 363 286 | 34 140 508 |
| DPH | 90 861 759 | 95 358 360 | 93 669 965 |
| Celkem | 200 340 867 | 216 969 299 | 203 283 765 |

**Zdroj: (město Český Krumlov, vlastní zpracování)**

### 5.4.2 Analýza výdajové strany rozpočtu v Českém Krumlově v roce 2019-2020

Výdajová strana rozpočtu v roce 2019 činila po schválení 364 878 tis. Kč. Upravený rozpočet výdajů dosahoval hodnoty 493 621,2 tis. Kč. Skutečné výdaje tvořily 421 512,1 tis. Kč. V roce 2020 činily výdaje po schválení 399 934,5 tis. Kč. Upravené výdaje vzrostly až na 688 530,3 tis. Kč. a skutečné dosahovaly výše 607 140,6 tis. Kč.

### 5.4.3 Saldo příjmů a výdajů v Českém Krumlově v letech 2019-2020

Níže uvedená tabulka 5.11 zobrazuje celkové saldo města Český Krumlov v letech 2019-2020. Saldo hospodaření v roce 2020 dopadlo v záporné hodnotě, a to z důvodu vyšší hodnoty výdajové strany rozpočtu v komparaci s celkovými příjmy.

**Tabulka 5.11: Výsledek hospodaření v období 2019 – 2020 v Kč**

| Ukazatel | 2019 | 2020 |
|---|---|---|
| Celkové saldo | 13 693,7 | -212 441,4 |

**Zdroj: město Český Krumlov, vlastní zpracování**

## 5.5 Řízený rozhovor

Rozhovor se uskutečnil v březnu roku 2022. Tento rozhovor se týkal zejména rozpočtového procesu v Českém Krumlově v letech 2019-2020. Řízený rozhovor se skládal ze 7 otázek a dotazující osobou byl vedoucí odboru financí Ing. Jan Štaberňák.

1. **Jaký máte názor na finanční situaci města Český Krumlov v roce 2019 a jak na situaci v roce 2020?**

*Z hlediska hospodaření a finanční situace byl rok 2019 dalším dobrým rokem, ekonomická situace byla stále příznivá, daňové příjmy města rostly již několik let po sobě, ty pro rozpočet města nejdůležitější, tedy ze sdílených daní (RUD) o zhruba 10-15 mil. Kč ročně, stejně jako příjmy z turistického ruchu (poplatky z pobytu nebo za pronájem parkovišť nebo příjem z BUS-STOPŮ). Rok 2020 byl naopak rokem úplně jiným ze známých důvodů (pandemie koronaviru a s ním spojený ekonomický pokles), došlo k poklesu příjmů ze sdílených daní, stejně tak klesly příjmy spojené s turistickým ruchem (poplatky z pobytu, BUS-STOPY, zábory veřejných prostranství pro restaurace atd.). Stručně řečeno, rok 2020 byl (nejen po ekonomické stránce) horší než rok 2019, na druhou stranu nebyl až tak špatný, jak predikovaly některé odhady.*

2. **V roce 2020 se u nás v České republice objevil poprvé Covid-19. Bylo obtížné v této době těžké predikovat příští příjmy a výdaje?**

*Jednoznačně to bylo velmi obtížné, a to jednak z důvodu, že nikdo nevěděl, jak dlouho bude samotná těžká epidemická situace trvat a jaké bude mít i ekonomické následky. Odhady různých institucí např. o dopadu na rozpočty obcí např. o propadu daňových příjmů se lišily i z týdne na týden a některé byly velmi nepříznivé (což se naštěstí v plném rozsahu nakonec nepotvrdilo).*

3. **S jakým největším problémem jste se potýkali v rozpočtovém procesu během pandemie Covid-19?**

*Město muselo rychle reagovat na různé odhady propadu příjmů, i když nebylo jasné, zda se potvrdí a situace byla nejistá. Nakonec byl proveden samostatný odhad poklesu příjmů (byl mírnější než zveřejněné predikce), který se lišil od představených odhadů a na základě něho byly provedeny úpravy rozpočtu, a to kombinací ponížení běžných výdajů (včetně mezd), přijetím úvěru na investice a navýšením kontokorentního úvěru.*

4. **Daňové příjmy se v krajích i obcích snížily, ovšem vláda tyto ztráty kompenzovala kompenzačním bonusem, a to 1250 Kč na občana (celkem 16,2 mil. Kč). Byla tato kompenzace užitečná?**

*Zcela určitě, tímto bonusem příjmy ze sdílených daní nakonec zhruba dorovnaly na úroveň roku 2019 a situaci tedy významně vylepšila*

5. **Vláda doporučovala obcím proinvestovat jejich finance. Investovali jste více nebo jste investovali pouze do plánovaných investic?**

*Město již na počátku pandemie deklarovalo snahu netlumit ještě více ekonomiku pozastavením investic, naopak mělo zájem ji podpořit v těžké době. Proto si nešlo cestou nahradit pokles příjmů škrtáním investic, ale bylo rozhodnuto o přijetí úvěru na plánované investice, aby bylo možné zachovat původně rozpočtované investiční akce.*

6. **Dopady pandemie Covid-19 postihly nejen obce, kraje, ale i podniky. Jak se k tomu problému postavil Český Krumlov?**

*Město mimo jiné v souladu se státními opatřeními také prominulo část nájemného nájemcům městského majetku, dále částečně prominulo poplatky za odpady podnikatelům a také prominulo na určité období poplatky za umístění předzahrádek místním restauracím a podobným podnikům (kavárny, bary atd....)*

7. **Bude Český Krumlov po této pandemii více šetřit, či nikoliv?**

*Jednoznačně, při tvorbě rozpočtu na další roky opět při zachování pro naše město již tradičního principu opatrnosti u příjmů i výdajů dbá na to, aby výdaje (včetně mzdových) pokud možno nerostly a byla zachována stejná nebo podobná úroveň jako v předchozích letech.*

# 6 DISKUSE

Ačkoliv byl rok 2020 poznamenán nemocí Covid-19, hospodaření obcí dopadlo ve většině případů v přebytku, nikoliv ve schodku. Podle některých predikcí, které si samy obce nechávaly zpracovávat, očekávaly mnohem výraznější dopad na jejich hospodářskou situaci.

Největším propadem, jenž znepříjemnil hospodaření v jakékoliv obci České republiky, byly daňové příjmy, resp. daně z příjmu fyzických osob a daně z příjmu právnických osob. Tento příjem chyběl ve všech obcích, ovšem byl kompenzován, a to díky tzv. kompenzačnímu bonusu ve výši 1 250 Kč/ obyvatel, který nabyl účinnosti 7. srpna 2020. Celý tento kompenzační bonus 13,4 mld. Kč byl prostřednictvím krajů zaslán obcím. Díky tomuto vyplácenému bonusu byly obce v příznivější situaci, ovšem jen co se týče daňových příjmů. Město Český Krumlov je názorným příkladem této nelehké situace. Ročně se daňové příjmy v Českém Krumlově zvyšovaly v průměru o 15 mil. Kč, kompenzační bonus činil 16,2 mil. Kč. Bez tohoto bonusu tvořily daňové příjmy celkem 203 mld. Kč (pokles o 13 mld. Kč v komparaci s rokem 2019). Pokud bychom přičetli kompenzační bonus, jsme na hodnotě 219,2 mld. Kč, tj. o necelé 3 miliony korun více, nežli v roce 2019. Ale ani tento bonus nedokázal v Českém Krumlově navýšit celkové příjmy v roce 2020, které vykazovaly nižší hodnotu v komparaci s rokem 2019. Co se týče obecních rozpočtů, lze konstatovat, že příjmové strany rozpočtu v roce 2020 byly vyšší než minulý rok 2019.

Ačkoliv lidé v České republice měli tendenci spíše šetřit z důvodu dalších nečekaných situací, obce měly vyšší výdaje v roce 2020 v komparaci s rokem 2019. Odůvodnění této skutečnosti může vycházet z nákupů ochranných pomůcek a v podpoře zdravotnického oboru. Taktéž obce nijak neomezovaly své naplánované investice, které se uskutečňovaly podle plánů. Co se týče obce Český Krumlov, ani ten své výdaje nekrátil na investicích. Ten se spíše snažil zvýšit své příjmy pomocí zvýšení místních poplatků a dalších forem úspor.

Podle predikcí na rok 2020 se plánovaly mnohem vyšší výdaje a také nižší příjmy, než ve skutečnosti byly. Tyto predikce počítaly s více vynaloženými finančními prostředky, ovšem nebylo tomu tak. Výdaje byly navýšené oproti roku minulému, tedy roku 2019, ale nedosahovaly tak vysokých čísel, se kterými se počítalo, dokonce se dá říci, že výdajová část obecních rozpočtů nebyla nijak významně ovlivněna koronavirovou krizí. Obdobná situace byla i u příjmové strany rozpočtu, u které se obce shledávaly

s nižšími příjmy, jež byly ve skutečnosti vyšší, a to díky poskytnutému kompenzačnímu bonusu, který zajistil výrazně menší poklesy v daňových příjmech. Český Krumlov počítal s celkovými příjmy v hodnotě 382 tis. Kč a skutečné příjmy byly poté o 12 tis. vyšší. Skutečné výdaje činily výši 607 tis. Kč, ovšem Český Krumlov predikoval o několik milionů více, a to celkem 688 tis. Kč.

# 7 ZÁVĚR

Ačkoliv predikce předpokládaly spíše negativními dopady na obecní rozpočty, výsledek hospodaření během pandemické krize nebyl tak katastrofický. Zaznamenaný propad některých příjmů byl ale pro obce zásadní.

I přes existenci nemoci Covidu-19 propad celkových příjmů v roce 2020 v komparaci s rokem 2019 se nekonal. Příjmy tohoto roku 2020 se zvýšily z předešlých 364,6 mld. Kč na 373,7 mld. Kč . Největším zásahem do obecních rozpočtů byl na straně příjmů, resp. daňových příjmů, jež byly ovlivněné hlavně finanční pomocí podnikatelům, která plynula ze sdílených daní. Propad těchto sdílených daní se vyrovnával díky kompenzačnímu bonusu ve výši 1 250 Kč na každého obyvatele dané obce, který vydala Vláda ČR v srpnu roku 2020. Tento kompenzační bonus tvořil vyšší hodnotu, než byl skutečný daňový výpadek.

Co se týče výdajové strany obecních rozpočtů v období dvou let, tedy 2019-2020, vzrostla obdobně jako to bylo u příjmové strany těchto rozpočtů. Toto zvýšení bylo zapříčené z důvodu nákupu zdravotních pomůcek, které byly potřeba ke zmírnění šíření nemoci. I přesto, že se příjmy zvýšily, celkové saldo hospodaření pokleslo o 6 mld. Kč. Příčinou tohoto snížení je zvýšení celkových výdajů o několik miliard Kč více, než je to v případě celkových příjmů.

Českému Krumlovu se v roce 2020 se podařilo hospodařit s přebytkem, i přes existenci pandemické krize. Daňové příjmy, resp. sdílené daně poklesly o několik milionů. Tento propad byl kompenzován kompenzačním bonusem 16,2 mil. Kč. Kompenzační bonus dostal daňové příjmy na hodnotu vyšší, nežli byla v předešlém roce 2019. Pokud by se Covid-19 nijak nedotkl ekonomického dění v České republice nebo by vůbec neexistoval, sdílené daně by činily o cca 10-15 milionů Kč více v komparaci s rokem 2019, tj. více i než v roce 2020 v covidovém období. Český Krumlov byl nucen navýšit i místní poplatky a komunální služby, aby dosahoval vyšších příjmů.

# I. SUMMARY

This bachelor thesis investigated the impacts of the epidemiological situation on the municipal budgets in the Czech Republic. The thesis is divided in two parts, a theoretical and a practical one. The theoretical part explores the findings concerning the municipalities, their budgets, and the COVID-19 pandemic. The practical part of this bachelor thesis consists of the analysis of municipal budgets between the years 2019 and 2020 and the characteristics of the impacts that affected both the incomes and expenses of municipal budgets. As an exemplary model for municipal financial management serves here the municipality Český Krumlov.

The aim of this thesis was to analyse and describe the impacts of the COVID-19 pandemic on the municipal budgets. We can draw the conclusion, that the greatest fall was noticed in shared taxes that were fully compensated by the compensatory bonus at a higher value than the value of the real negative impact was. Further, the municipalities were forced to increase their expenses in comparison to the year 2019. In 2020, the municipalities in the Czech Republic managed to achieve a positive balance in their financial management. However, the municipality Český Krumlov ended up with a negative balance.

## II. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

### Seznam klasické literatury


1. CÍSAŘOVÁ, E. a PAVEL, J. (2008). Průvodce komunálními rozpočty, aneb Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu. Praha: Transparency International – Česká republika, ISBN: 978-80-87123-06-5.
2. ČERVENKA, M. (2009). *Soustava veřejných rozpočtů*. 1. vydání. Praha: Leges, 208 s. ISBN: 978-80-87212-11-0.
3. HAMERNÍKOVÁ, B. a MAAYTOVÁ, A. (2010). *Veřejné finance*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 340 s. ISBN: 978-80-7357-301-0.
4. HEJDUKOVÁ, P. (2015). *Veřejné finance – teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, 112 s. ISBN: 978-80-7400-298-4.
5. KADEŘÁBKOVÁ, J. a PEKOVÁ, J. (2012). *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance.* 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 300 s. ISBN: 978-80-7357-910-4.
6. KÁŇA, P. (2007). *Základy veřejné správy.* 2. přepracované a doplněné vydání. Ostrava: Montanex, a.s. 233 s. ISBN: 978-80-7225-319-7
7. LAJTKEPOVÁ, E. (2013). *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe.* Brno: Akademické nakladatelství Cerm, s.r.o. 132 s. ISBN: 978-80-7204-861-8
8. PEKOVÁ, J. (2004). *Hospodaření a finance územní samosprávy.* Praha: Management Press, 587 s. ISBN: 80-7261-086-4.
9. PEKOVÁ, J. et al. (2008). *Veřejná správa a finance veřejného sektoru.* 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Aspi, 556 s. ISBN: 978-80-7357-351-5.
10. PEKOVÁ, J. (2011). *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR.* Praha: Wolters Kluwer, 588 s. ISBN: 978-80-7357-614-1.
11. PETEROVÁ, H. (2014). *Finanční hospodaření územních samosprávních celků.* 4. vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 151 s. ISBN: 978-80-86976-28-0
12. PROVAZNÍKOVÁ, R. (2015). *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe.* 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 288 s. ISBN: 978-80-247-5608-0.
13. RADVAN, M. (2011). *Vlastní daňové příjmy obcí.* 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 231 s. ISBN: 978-80-210-5611-4.

14. SEDMIHRADSKÁ, L. (2015). *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 180 s. ISBN: 978-80-7478-967-0.

15. TOMANCOVÁ, J. et al. (2009). *Veřejná správa a finance.* 1. vydání. Boskovice: Albert, 164 s. ISBN: 978-80-7326-162-7.

16. VOJTÍŠKOVÁ, M. (2018). *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí.* Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 66 s.

17. ŽEHROVÁ, J. a PFEIFEROVÁ, D. (2010). *Finance municipalit.* 1. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita, 156 s. ISBN: 978-80-213-2024-6.

**Seznam legislativy**

1. Vyhláška č. 440/2006, Sb. *o rozpočtové skladbě*.
2. Zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích*
3. Zákon č. 131/2000 Sb., *o hlavním městě Praze*
4. Zákon č. 159/2020 Sb., *o kompenzačním bonusu*.
5. Zákon č. 243/2000 Sb., *o rozpočtovém určení daní*
6. Zákon č. 250/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech*

**Seznam internetových zdrojů**

1. Český statistický úřad. Statistika [online] [cit. 25.3.2022]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_lide

2. Český statistický úřad. Tvorba a užití HDP [online] [cit. 20.3.2022]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/cri/tvorba-a-uziti-hdp

3. Český úřad zeměměřičský a katastrální. Geografické podklady [online] [cit.3.2.2022]. Dostupné z: https://cuzk.cz/Uvod/Produkty-a-sluzby

4. Deník veřejné správy. Hospodaření územních rozpočtů v roce 2020 [online] [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6815788

5. Deník veřejné správy. Odvětvová struktura výdajů obcí v roce 2020 [online] [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6829317

6. Finanční stabilita municipalit Moravskoslezského kraje. Rozpočtové saldo [online] [cit. 29.3.2022]. Dostupné z: https://fsmmsk.cms.opf.slu.cz

7. Město Český Krumlov. Symboly města [online] [cit. 12.1.2022]. Dostupné z: https://www.ckrumlov.cz/cz/symboly-mesta/

8. Město Český Krumlov. Rozpočet města Český Krumlov [online] [cit. 21.3.2022]. Dostupné z: https://www.ckrumlov.cz/cz/rozpocet-mesta-cesky-krumlov/

9. Ministerstvo financí České republiky. Hospodaření rozpočtů územních samosprávních celků, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2019 [online] [cit. 3.2.2022]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Statni-zaverecny-ucet_2019_uzemni-rozpocty.pdf

10. Ministerstvo financí České republiky. Hospodaření rozpočtů územních samosprávních celků, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2020 [online] [cit. 5.2.2020]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Statni-zaverecny-ucet_2020_uzemni-rozpocty-Sesit-A.pdf

11. Ministerstvo financí České republiky. Výsledky hospodaření obcí a krajů v roce 2020 [online] [cit. 15.3.2022]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2021/vysledky-hospodareni-obci-a-kraju-v-roce-41411

12. Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji rozpočtového hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí, krajů a Regionálních rad regionů soudržnosti k 31.12.2020. [online] [cit. 10.3.2022]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/hospodareni-obci/mesicni-zpravy-o-hospodareni-uzemnich-ro/2020/zprava-o-vyvoji-rozpoctoveho-hospodareni-41162

13. Ministerstvo financí České republiky. Daňová predikce pro ÚSC – 10.9.2020 [online] [cit. 20.2.2022]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2020/danova-predikce-pro-usc--k-10-9-2020-39467

14. Státní zdravotní ústav. Onemocnění COVID-19 [online] [cit. 28.3.2022]. Dostupné z: http://www.szu.cz/tema/prevence/2019ncov

**Ostatní zdroje**

Materiály poskytnuté městem Český Krumlov

1. Důvodová zpráva v krizovém období
2. Účetní výkazy obce Český Krumlov v období 2019-2020
3. Závěrečné účty Českého Krumlova v období 2019-2020

## III. SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tabulka 5.1: Ukazatelé hospodaření obecních rozpočtů za rok 2019 v mld. Kč ..... 27

Tabulka 5.2: Bilance příjmů a výdajů obcí za rok 2019 v mil. Kč ..... 27

Tabulka 5.3: Přijaté transfery obcemi za rok 2019 v mld. Kč ..... 30

Tabulka 5.4: Ukazatelé hospodaření obecních rozpočtů za rok 2020 v mld. Kč ..... 32

Tabulka 5.5: Bilance příjmů a výdajů obcí za rok 2020 v mil. Kč ..... 32

Tabulka 5.6: Přijaté transfery obcemi v roce 2020 v mld. Kč ..... 35

Tabulka 5.7: Hospodaření obcí v roce 2019 ve srovnání s rokem 2020 v mld. Kč ..... 38

Tabulka 5.8: Srovnání výdajových stran obecních rozpočtů v období 2019 - 2020 ..... 40

Tabulka 5.9: Základní informace město Český Krumlov ..... 41

Tabulka 5.10: Daňové příjmy v období 2018 – 2020 v Kč ..... 46

Tabulka 5.11: Výsledek hospodaření v období 2019 – 2020 v Kč ..... 46

Graf 5.1: Saldo hospodaření v letech 2019-2020 ..... 37

Graf 5.2: Zadluženost obcí v letech 2013-2020 ..... 38

Graf 5.3: Příjmy obcí podle druhového členění za rok 2019 ..... 39

Graf 5.4: Příjmy obcí podle druhového členění za rok 2020 ..... 40

Graf 5.5: Přehled daňových příjmů v letech 2016 – 2020 v Kč ..... 45